

זכרון תורת משה

אכסניה לתורה וחסידות

יו"ל ע"י חבורת האברכים שע"י מרכז מוסדות לעלוב
מיסודו של כ"ק מרן אדמו"ר הקוה"ט זצוקללה"ה זיע"א
בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר עט"ר שליט"א

חג השבועות ופרשת נשא
ו' סיון תשפ"ג - פרק א'
גליון תתק"י

זמני כניסת ויציאת השבת

זמני תשבת נשא	הדרה"נ	מוצ"ש	ר"ת
בני ברק	7:15	8:21	8:51
ירושלים	7:00	8:18	8:54
באר אפרק	7:57	9:17	9:29

גליון מוגדל

דברי תורה

ממוזיננו הגה"צ אב"ד דקהילתינו
שליט"א

יש לתת טעם אמאי לא נתן לנו הקב"ה חג ויו"ט על יום מתן תורה, כמו שנתן לנו חג לזכר יום יציאתנו ממצרים וכן נשאלנו עליו. ולמה גרע יום אשר עמדנו לפני ה' בחורב שאין חג לזכר יום הקדוש הזה, ומה שאנו אומרים בשבועות זמן מתן תורתנו, אין זו סיבת החג אלא שאנו צירפנו לחג שהוא גם זמן מתן תורתנו, אך עיקר החג הזה הוא לאחר ספירת חמישים יום לעומר ולא לזכר מתן תורה. וי"ל עפ"י דא"י מהרה"ק מברדיטשוב ז"ע בקדושת לוי (פ' בא ד"ה ואמרתם) על חג הפסח שאנו קורין לה חג פסח והקב"ה קורא לה חג המצות, כי כל אחד משתבח בשני, הקב"ה משתבח בנו שמקיימין מצוות מצות, ולזכר אמונתנו שיצאנו ממצרים בעונות מצות כי לא חמץ, ואנו משתבחים בהקב"ה שריחם עלינו ופסח על בתי בני ישראל והצילנו. ע"כ ולפי"ז י"ל ג"כ בחג השבועות שהקב"ה הישב לישראל שקיבלו התורה למעלתם שהואילו לקבל התורה שהאומות לא רצו לקבלה וכאילו עוד מגיע לישראל שכר על קבלתם התורה, ולכן לא עשה הקב"ה חג ע"ז, שהרי ישראל הם שעשו טובה שקיבלו ולא קיבלו טובה, משא"כ אנו מודים ומשבחים להקב"ה שנתן לנו מתנה טובה וקדושה תורתנו חק ואנו עושים חג על זה, ולכן קראנו לה זמן מתן תורתנו, ולכן אומרים מתן ולא קבלת שמראים אנו שהיא מתנה עברית.

בהגדה של פסח אומרים "אילו קרבנו לפני הר סיני ובתורה כתיב "באו מדבר סיני ולא כתוב שקרבנו כן הקשה בזה"ק בית אהרן עיי"ש, ויש לדיקק עוד שאמר קרבנו להר סיני ובתורה כתיב מדבר,

וי"ל עפ"י מ"ש שכ' בקדושת לוי שבפסח אסור לאכול חמץ כי חמץ רומז על גאות ורוממות, שצריך להתרחק מזה ורק לאחוז במדת הענוה ולהיות בשפלות, ובשבועות השתי הלחם הי' חמץ דווקא, שבקבה"ת צריך לידע רוממות קדושת ישראל שמתנהגים עפ"י התורה וכל העולמות תלויים בהם עכ"ד. ועפ"י י"ל שבאו מדבר סיני, מדבר מרמז על ענוה ושפלות כמדבר, משיב עצמו כמדבר (עירובין נד.) וכשהגיעו לשפלות אז קרבנו להר סיני, הר רומז על רוממות שרוממנו הקב"ה בנתנת התורה, וכמובא בזה"ק שעי"י שפלות עצמו מגיע לרוממות גדולת הבוית"ש, וכן כאן ע"י שפלותנו קרבנו המקום להכיר ברוממות קדושת ישראל והוא מנביה שפלים עדי מרום. (שבועות תש"ע) וי"ל עוד עפ"י מ"ש בקדושת לוי (פ' בא) בחג הפסח שישאל קורין חג הפסח והקב"ה קראו בתורה חג המצות שכל אחד משתבח בשני, ישראל בהקב"ה ע"ש פסח והקב"ה ישראל שמקיימין מצות איכילת מצה, וכן כאן ישראל משתבחים בהקב"ה שהוא קרבנו להר סיני וכל מעלתנו וקדושתנו ממונת ית"ש, והקב"ה משתבח בישראל ומעלה עליהם כאילו באו מעצמם לדרגת הקדושה וכתב באו מדבר סיני,

וכמ"ש בקדושת לוי (פ' בשלח) עה"פ ע"י זמרת קה ויהי לי לישועה, שאע"פ שכל מה שבכוחנו להודות לו ית' ולהמשיך ע"י הטובות הוא הכל מאת השי"ת, אעפ"כ יהי לי לישועה, הקב"ה קורא את הישועה על שמיו.

שיחות קודש

מפ"ק כ"ק מרן אדמו"ר עט"ר
שליט"א

פניני קודש להג השבועות
עיקר עבודת השי"ת הוא המסירות נפש
הענוה ושפלות רוח

הגבוהה, לרמז בזה על ההגות הצדיקים בדרכי מלכות שלא יטרידום בעבודת השי"ת, והתלמידים יקבלו מורא רבך, ויוכלו לקבל מהצדיקים בכפל כפליים ויושפעו ברחמינות ובגשמיות,

ורק קהת עכב את עבודת הקודש הגדולה, שהוא בחינת יוגבה לבו בדרכי ה', שלא להראות את הענוה הפנימית כלפי חוץ.

ובאופן אחר אפשר לבאר שבא לרמז בזה דלא תלי עבודת השי"ת בעבודה הגבוהה ביותר כי אין מוקדם ומאוחר בתורה דרחמנא ליבא בעי,

ומובא בשם מרן אדמו"ר קוה"ק הרה"ק רבינו דוד לעלוב ע"ד זיע"א, דאי הוה ידע קורח שאפשר לשבת על יד התנור וליחד יהודים ככה"ג בקודש הקדשים לא היה חולק על משה רבינו ואהרון הכהן.

והרה"ק בעל חידושי הרי"מ ז"ע אמר על רבו היהודי הק' מפשיסחא זי"ע, אשר בעת שעישן הלולקע [=כעין סיגריה] ייחד יהודים יותר מכהן הגדול לפני ולפנים.

ובזה בא ללמדנו כי עיקר עבודת השי"ת הוא המסירות נפש הענוה ושפלות רוח, ואהבת השי"ת שבתוך כל דבר שעובד את השי"ת, ומררי שהיה כהן גדול יתכן לו לעבוד את השי"ת במס"ג ובבחינה יותר גדולה ולא תלי בעבודה שקיבלו לעשות כי גם בעניינים פשטניים אפשר ליחד יהודים גבוהים מכה"ג בקודש בקודשים.

וללמדנו בא שלא להתייאש אדם ויחשוב אשר במצבו הנוכחי אי"א לו לעבוד את הקב"ה בשלימות, כי אין הקב"ה תובע אלא על אותו מצב שנמצא בו עכשיו, ומסתכל על שלימות הלב והעבודה במצב ההוא כי העיקר דרחמנא ליבא בעי. ומצד זה אם עובד כפי כוחותיו ובשלימות השייך לו נחשב לעשות רצונו ולעובדו בלבב שלם.

והנה בתחילת הפרשה כתב על בני קהת לשון נשא' את בני קהת, וכן בבני גרשום, וצ"ע אמאי בבני מררי לא כתב לשון נשא', ואפשר ע"פ מה שדיברנו לעיל בענין ענוה ושפלות רוח, שהקב"ה אמר למשה רבע"ה על בני קהת וגרשום שינשאם וירוממום ויחנכם לעבודת השי"ת.

אך בני מררי שהוא הקטן ביותר הרגיש בעצמו השפל יותר, וכמו שביאר כ"ק מרן אדמו"ר מוהרמ"מ זיע"א דמררי הוא לשון מרירות, כי הצדיקים לבם מר ונשבר בקרבם, והם עומדים בשפלות רוח וענוה יתירה, ועי"ז

המשך בעמ' ב

בפרשת נשא - ענין נשיאת ראש בני קהת גרשון ומררי

בפרשתנו איתא בעבודת הלויים דבני קהת נשאו הארון קודש, השולחן, המנורה מזבח הזהב והנחשת וכל כלי הקודש, בני גרשום נשאו את כלי המשכן וחסר המשכן, ובני מררי נשאו את החיצון ביותר את קרשי המשכן. וצ"ב מדוע לא נשא הגדול מביניהם את הקודש ביותר, הרי גרשום הוא הגדול בין האחים ואח"כ קהת ואח"כ מררי, ואפשר שרמזנו לנו הקב"ה בזה דמשרה שמינתו על הנמוך ביותר שהוא בחינת ענוה כי הקטן הוא שפל בעיניו.

וגם נתינת התורה היה ע"י משה רבינו ע"ה שהוא היותר קטן וג"כ האישי משה עניו מכל אדם, וגם על הר סיני שנמוך יותר שמרמז על ענוה כמ"ש (ישעיה נ"ז) "מרום וקדוש אשכון ואת דכא ושפל רוח", אך לכאן קשה מדוע לא ניתן עבודת הקודש למררי שהיה קטן יותר,

ואפשר לומר ע"פ מה שידוע המעשה ממרן הר"ה"ק אדמו"ר רבינו משה לעלוב ע"י ז"ע שביקר אצל אחד מצדיקי דורו שהיה עניו ביותר ולא הקפיד על כבודו כלל עד שהתבטל לכל אחד, ולמרן הר"ה"ק הרבי ר' משה מלעלוב חרה לו מאוד על כך ואמר לצדיק ההוא: הרי הקב"ה אפשר היה לו להעניק התורה בבקעה שמרמז על ענוה יתירה ולמה נתן על הר כלל, אלא דמרמזו בזה שיש בחינת יוגבה לבו בדרכי ה'.

אמנם עיקר הענוה הוא בפנימיות הלב וזה צריך שיהא עד קצה האחרון עד א"ס, אך בחיצוניות צריך שיגבה לבו בדרכי ה', כי לצדיק המנהיג את הציבור צריך שיהא לו כח ההנהגה...

כמוכא ע"ז בהז"ל (כתובות קג): זרוק מרה בתלמידים שיהא להם מורא רבך, ולכן היו צדיקים שהתנהגו בדרך מלכות אך בפנימיות לבם היה להם שבירות הלב לשברי שברים, ובדרך צחות אי"צ שינצלו כולם את ענוותנותך.

ומשה רבינו ע"ה אשר היה בבחינת עניו על פני כל האדמה, א"כ הא"ך קורח ועדתו באו אליו בטענות ומדוע תנשאו על קהל ה', וגם איך היה עליו כלל מחלוקת, ות"י ע"ז דמרע"ה התנהג במלכות כי היה מלך על כל ישראל, וכלפי חוץ לא התנהג בשפלות כלל,

ואע"ג דאין לנו השגה כלל בדברים שהיו בדור דעה כמדבר אך אנו נלמד ע"פ דרכינו בפשטות להתחזק במורא רבך, באמונה בהשי"ת במשה רע"י מהימנא ובכל צדיקי האמת, ולהוסיף בכל התורה והמצוות.

ועפ"י מבוואר דלכן לא עבד מררי את עבודת הקודש

וצדיקים ישמחו יעלצו לפני אלוקים וישישו בשמחה

ברעותא וחדוותא עילאה, הננו לברך רוב ברכות מעומק הלבבות, לעטרת ראשינו ותפארתנו, מאיר נתיבותינו ומורה דרכנו מאלפנו בינה ודעה, מפיו אנו חיים וממיימיו אנו שותים

כבוד קדושת מרן אדונינו מורינו ורבינו שליט"א

לרגל שמחת הולדת נכדתו בת לחתנו הרה"צ רבי שלום לייפער שליט"א

יה"ד מלאשב"ש שיוכה רבינו שליט"א להאריך ימים על ממלכתו בבריות גופא ונהורא נפישא, צדיק כתמר יפרח כארז בלבנון ישגה, לאורו ניסע ונלך ומברכות פיו נתברך אנו וכל עדתנו וקהל אנ"ש ברחמי תבל, זיהי רצון שיוכה רבינו להוסיף ולשאוב נחת דקדושה מכל יוצ"ח ומאיתנו תלמידיו כבנים, עדי וליכנו קדם פני משיח צדקנו במהרה בימינו אמי"ת.

ביראה עילאה ובחירת הקודש מברכים - רבנן ותלמידיהון - המערכת - קהל חסידי לעלוב

שיחת קודש

המשך מעמ' א'

חברים בפרט ובאהבת ישראל בכלל, להחזיק עצמינו יחד, ובשלוש וחסד אחדות ואהבת ישראל באהבת חיים זוכין לכל הברכות והישועות, ושלוש הוא מלשון שלימות שהשלוש מקרב הגאולה, ועי"ז נזכה לגאולה השלימה, ונזכה לאהבה באמת, אהבת חיים שלום ואחדות בין כל ישראל, רק לעשות רצון השי"ת באמת.

ובזמן הזה אשר אין לנו תרומה וקדשים לתת אל הכהן אפשר כביכול לתת צדקה בשמחה והתגברות, וככל שמרבין בצדקה וחסד לישראל באהבת השם באהבת ישראל אהבת חיים, הרי הוא כאילו נתן יותר תרומה וקדשים לכהונה ולוויה, וכן נזכה ליתר שפע ועשירות, כמש"כ רש"י כנ"ל בשם חז"ל לו יהיה ממון הרבה.

כי במידה שאדם מודד מודדין לו וכל המרחם על הבריות מרחמין עליו מן השמים, ונזכה לעסוק בצדקה ובחסד הרבה בחביבות רב ובשמחה, ונשוב בתשובה שלימה באמת ובאהבה, ויעשו כולם אגודה אחת לעשות רצונך בלבב שלם, ונקיים באמת נעשה ונשמע, ונתעלה עוד בתורה לשמה יר"ש ומידות טובות, תורה ועבודה וגמ"ח, בשלימות וברצון, בשמחה תמידית, כי הרי התורה כולה צריך לקיימה עם שמחה, כנאמר עבדו את ה' בשמחה בואו לפניו ברנה, ואם מחבבין התורה והמצוות זוכים לשמחה, ועי"י השמחה זוכין לחביבות התורה והמצוות, ולהתקרב ולהאבהת השי"ת.

השי"ת יעורנו וישמח לבבות הנשברים מעמו ישראל, וישמור בשמירה עליונה לכל כלל ישראל בא"י ובכל מקום שהם, וישפיע עלינו רפואות ובריאות שלימה רפואת הגוף ורפואת הנפש, ישועות ושמחות שלמות בגו"ר, שנתקרב לתוה"ק ולאבינו שבשמים הקב"ה וישיענו בגו"ר ובכל הענינים ויביאנו לגאולה שלימה. ולבנין ביהמ"ק בב"א שוין יעצט אויף א זיסן אופן און אויף אייביג!

זוכין לקירבת הקב"ה והשראת השכינה בקל ובמהרה יותר, ולא הוצרך משה רבינו להתעסק עמיהם לחנכם כי הם מקורבים ועומדים לאבינו שבשמים.

הצדיקים לבם מור ושבור בקרבם לרסיסים ומלאים בשפלות רוח וענוה, לכן זוכים הם להשראת השכינה ולקירבה יתירה, כדכתיב לב נשבר ונזכה אלוקים לא תבזה, וכ"כ איתא בחז"ל מה מים יורדים למקום נמוך אף התורה כן ולכן עי"י ענוה אפשר להגיע אל התורה"ק ועי"י יש כביכול השראת השכינה"ק בכל הענינים.

גודל ההשפעה עי"י עשיית צדקה וחסד בפרק ה' פסוק ט' כתיב "וכל תרומה לכל קדשי ישראל אשר יקריבו לכהן לו יהיו", ואח"כ בפסוק י' ואיש את קדשיו לו יהיו איש אשר יתן לכהן לו יהיו, ולכאורה צ"ב באריכות הלשון בתיבות לו יהיו בפסוק ט' וגם אח"כ בפסוק י' מה רצה לומר בתיבות ואיש את קדשיו לו יהיו, ועוד קשה על לשון איש והוכפל ג"כ כמה פעמים בפסוקים אלו, אמנם רש"י ביאר בזה כמה ענינים, אך בתוה"ק אפשר לפרש בהרבה אופנים עד אין סוף, ואפשר להרי איתא בגמ' (מנחות נד:) תרומה אין לו שיעור דחיטה אחת פוטרת את כל הכרי, וכן בביכורים (ביכורים ג' א'), הוואה תאנה שבכרה אומר הרי זה ביכורים, וסגי בחדא, אך וודאי, ישראל הרוצים ומשתוקקים לעשות רצונו של מקום, לעשות המצוות בהידור רב, מקיימין ומוסיפין בהרחבה גדולה ומוסיפין כהנה וכהנה על השיעור, ועפי"ז מבואר וכל תרומה לכל קדשי בני"ג, ר"ל כל קדשי בני ישראל שהם בדוגמת תרומה שאין לה שיעור, אשר יקריבו לכהן לו יהיו, כפי אשר תקריב ותוסיף ליתן לכהן בהרחבה, כן יהיו לך בתוספת

שיש נוהגין להקפיד על גאות חברו ושמחת עצמו וד"ל. וכמו שידוע המעשה מהרה"ק מצאנו זי"ע, בעת שהתייסר ביסורים גדולים, וא' מחסידיו אשר הי' בקטנות המוחין ולא הי' בר דעת בשלמות נתן "עצה טובה" לרבו שיקבל את היסורים באהבה, ואמר עי"י הרה"ק מצאנו שהחסידים שלו מקבלים יסורי רבם באהבה. ומביאין ממון הבעש"ט, שאמר שהוא למד למד יראת שמים מהיצה"ר עצמו, כי בשנות צעירותו התמיד והי' דבוק בתוה"ק הרבה, בין בנגלה ובין בנסתר, והי' חסר לו משהו שבמשהו בא' מגילוי התוה"ק, לכן רצה להוריד את שר התורה, וארע טעות אשר ירד היצה"ר עצמו למטה, בהחין הבעש"ט שרוצה להזיק רח"ל מיד הזכיר שם מפסוק, כוון ששמע היצה"ר כה, פחד ורעד וברח לנפשו, ומוה אמר מרן הבעש"ט שהוא למד ירא"ש מהיצה"ר איך לפחד ולרעד משמו הגדול והנורא, וכל קומה לפניך תשתחוה, נגד שם שמים כל הטומאות שבעולם מתבטלין.

אהבת ישראל
אהבת ישראל שלו הי' עד א"ס באופן שאין שייך לתאר ומסופר שראה א' שנישק לבנו יחידו, א"ל מרן הבעש"ט, יאמין לי אשר יותר ממה שהוא אוהב בנו יחידו, אוהב הוא לכל אור"א מישראל, ויש מספרים המעשה בגירסא אחרת מעט, שאמר מרן הבעש"ט לאותו אב על הקב"ה שאוהב לכאור"א מישראל יותר מאשר אותו אב, כי הקב"ה אוהב לרשע הגדול ביותר יותר משני צדיקים שכולם טוב וודאי שוררת בנייהם אהבה גדולה, עכ"ו הקב"ה אוהב לרשע הזה יותר.
הקב"ה מחכה לתשובה של ישראל באופן מופלא
ובכל מצב הקב"ה לא יחפוץ במוות המת כי אם בשובו מדרך ח"י, צופה לרשע וחפץ בהצדקו, המלך הטוב המשך בעמ' ג'

שיחת קודש

לחג השבועות

התורה כולה אך ורק בשלום אפי' בנתיבותיה הקטנות. וכמו שדיברנו דמעט שלום מכריע הוא להרבה שנאה ומחלוקת, ועם שלום זוכין להרבה ישועות ולהתקרב לאבינו שבשמים, כי שלום כלי מחזיק ברכה הוא ובוה נזכה בעזרה"ת לגאולה השלימה בב"א.
ואיתא בשם הרה"ק מוה"ר מברסלב זיע"א ישראל ר"ת יש שישים כבוא אותיות לתורה, כלומר דכ"א מישראל הוא נגד אות אחת בתוה"ק, א"כ עי"י שנאה חסר כביכול אצלו כמה אותיות בתורה וא"א ליכות ולהתקשר באמת לתוה"ק, ועי"י שלום ואחדות זוכין להתמדת והבנת התוה"ק ולקבל התורה והמצוות כי אז מקושרין לכל אותיות התוה"ק.

על מרן רבינו הבעש"ט הק' זיע"א
להגל ההילולא קדישא בחג השבועות
מרן הבעש"ט הק' זיע"א כל הזמן היה חושש ומפחד שלא יפול לנוקבא דתהום רבא בשאול תחתיות. ולהבין נקדים דאיתא בשם הרה"ק ר' בונים מפשיסחא זיע"א, דישראל צריכים להשמר ולהזהר מהיצה"ר כא' אחד עומד עליו עם גרון ומבקש להוריד ראשו ולהמיתו, ואם אין מרגישין ועומדים בצורת שמירה זו סימן הוא שכבר הצליח להוריד ראשו, ומרן הבעש"ט הק' הגיע למדרגות נעלות ורמות מאוד, עד שזכה לגילויים אלוקיים גבוהים מאוד, אך עכ"ו הי' חושש לעצמו שלא יפול ח"ו למשהוא גאות ויפול ונוקבא דתהום רבא, וידוע על האר"ל הק' ויש מביאין זה גם על מרן הבעש"ט הק' אשר לפני פטירתם שננו וחזרו על הפסוק אל תבואני רגל גאווה.
אגב בעת דברנו על הגאות, נרגיש שצריך להשמר שהוא לא יפול לגאות, ולהזהר שחברו יהא בשמחה, ולא כפי

גודל חשיבות האחדות ובפרט לקבלה"ת המכה בפטיש לקבלה"ת הוא עי"י האחדות, כדאיתא בחז"ל עה"פ ויחנו ישראל נגד ההר, עוד אמרו חז"ל לא מצא הקב"ה כלי מחזיק ברכה אלא השלום, כדכתיב ה' עז לנפשו יתן ה' יברך את עמו בשלום, ובפרט בימי הספירה, אשר מתו בו תלמידי רבי עקיבא על אשר לא נהגו כבוד זב"ה, אע"ג שהיו קדושים וטהורים שרפי מעלה למעלה מהשגתנו, עכ"ו עליו ללמוד מזה לימוד מוסר ע"ד פשטות, שצריך להיזהר מאד באהבת חברים ולכבדם באהבת ישראל בכללות.
וכלי מחזיק הברכה לקבלת התורה והמצוות וכן לכל הישועות בגו"ר הוא רק עי"י השלום והאחדות, והח"ח בהקדמת ספרו שמיח"ל כתב דעי"י האחדות יבוא הגאולה כי חורבן ביהמ"ק ארע בגלל שנאת חיים, א"כ בשעה אחת שיהא בכל כלל ישראל אהבת חיים ואחדות שלמה, מיד נזכה לגאולה שלמה בקרוב ממש.
וכל המחלוקות, השנאות, הנקימות והנטירות, נובע מקטנות כי עי"י קטנות המוחין חושבין האיד להזיק ולפגוע בחבירו באופן מחודש, לכל צריך לזכור ולהתמיד בשלום ואחדות, להתעלות ולהתרומם מעל קטנויות אלו, ואז רואין מיד שכל הדברים האלו הכל הבל ורעות רוח, ובר שכל ודעת בורח ממחלוקת כבורח מואש, כי מחלוקת מוסיף יותר מכל דבר אחר, ואיתא ברש"י מחז"ל, דבב"ד של מטה דנין מי"ג שנה, ובב"ד של מעלה אין דנין אלא מכ' שנים, אך במקום מחלוקת אפי' תיעוקות של בית רבן נבלעו באדמה עי"י רח"ל.
כתיב דרכיה דרכי נועם וכל נתיבותיה שלום, ולכאורה מדוע מפורש כל הפסוק בלשון רבים, דרכיה דרכי, ושוב וכל נתיבותיה, ולמה לא כתיב בקיצור שדרך התורה הוא שלום, **אלא** ללמדנו בא שצריך לדייק להתרחק בכל האופנים והדרכים מצל צילו של מחלוקת, כי כל

ומטיב לטובים ולרעים, עד יום מותו תחכה לו אם ישוב תקבלו, וסבלנותו הוא עד א"ס, באופן נפלא ונורא מאוד.

ובתור דבורה כתב להתבונן בזה דרך משל לשבר את האוזן כי כלפי הקב"ה אין לנו השגה והבנה כלל וכלל בבוכ"ע מלך אשר ברוב טובו רצה לקרב אחד מעבדיו, אפי' שלא הי' נאמן למלך כ"כ, עכ"ז נתן לו המלך במתנה מקל זהב, אולי יחזור עי"ז למוטב, אך העבד ברוב חוצפתו וטפשותו, הפך במקל עצמו למלך, הלא וודאי שיקחו ממנו המקל זהב ויתחייב ראשו למלך וימיתו אותו,

והנה הקב"ה מחי' לכל הבריאה, והאדם הוא מכונה נפלאה פלאי הבריאה ממש, ואם הקב"ה יוציא חיותו מכמונו, מיד הוא מתבטל ועבר מן העולם.

נמצא אשר עם חיות הבוכ"ע גופא, הם עושים מעשיהם המושחתים ורוצחים להכעיס ממש, אז ג"כ הקב"ה משפיע עליהם ומשמר חיותו בהם, ואינו לוקח מהם החיות שלא יוכלו להכעיס ולעשות נגד רצונו, אך עכ"ז השי"ת מאריך אפו ברוב סבלנותו, סובל ומעלים עין מסוררים אולי יבינו דעת ויחזרו בתשובה, ועד יום מותו תחכה לו אם ישוב מיד תקבלו, הצופה לרשע ונחפץ בהצדקו, ונותן להם חיות אולי יזכו ויחזרו בתשובה, וכ"א הוא בן יחיד ויש לו מקום אצל הבורא ית"ש, ויוכל לפעול כל טוב, רק צריך דעת והשכל להתחנן ולבקש סליחה על מעשיו, וממילא יושפע עלינו מטובו הגדול, ירחם המרחם וישמור המרחם עושינו.

צער השכינה מצרות ישראל

כ"א עסוק הוא בענייניו בצערו ובמשבריו הפרטיים, ואין שם לב לצער השכינה, אך אמרו חז"ל כשמגיע צער לאדם שכינה אומרת קלני מראשי קלני מזרועי (סנהדרין מו), וודאי אם אדם חוטא כביכול מגיע צער בלתי מושג לשכינה"ק כי כביכול מרחיקים השכינה בעוונותינו. **הקב"ה** נותן בעוה"ז עושים להזכירנו לחזור בתשובה

שיחת קודש לשבועות

המשך מעמ' ב'

שלימה, אמנם יש בזה בחינות עד א"ס, כי לפעמים נותן יסורים בעוה"ז שיתכפר לו כאן, ולא בעוה"ב, כמובא ברמב"ם ושאר סה"ק ששבעים שנה של ייסורי איוב בעוה"ז אינו משתווה לרגע אחד של ייסורי הגיהנום, והגיהנום הוא מהעונשים הקלים שם וצריך זכי להגיע לגיהנום, ובנ"י יחזרו בתשובה שלימה ולא ידעו משום צער וגיהנום, ויזכו כולם לגן עדן, כל ישראל יש להם חלק לעוה"ב, רק אומות העולם, הם המה להם יגיע כל הצרות והגיהנום.

ואם יש צער לישראל בעוה"ז הרי השכינה מצטערת עמו כדכתיב "עמו אנכי בצרה", ושכינה מצטערת עם כל א' מישראל, והקב"ה בצער גדול יותר כביכול כי לבנ"י נותן צרות בבחינת מספר קטן כדי שישובו בתשובה שלימה, ולעצמו נותן יותר ויותר וכביכול סובל הוא מכל הצדדים גם מעוונותינו חטאינו ופשעינו וג"כ מהיסורים שנותן לכפר עלינו, וא"כ הוא הצופה גדולה לבצע ביסורין, כי הוא עצמו מצטער לטובתינו.

אמנם להתפלל ולבקש רחמים ומתנת חנים ודאי אפשר לפעול הכל לטובה כדכתיב ה' הצילה נפשי, הושיעני אלוקים כי באו מים עד נפש, הנה לא ינום ולא ישן שומר ישראל, נפשי שפכי כמים לכך נוכח פני ה',

מדה טובה מרובה אם בנ"י שמחין הקב"ה ודאי שמח עמהם כי עמו אנכי, וממילא ישפיע עלינו ברכה ושפע רב טוב בגו"ר, וכביכול הקב"ה, יש לו מזה נחת רוח ושמחה גדולה, וירחם וישפיע עלינו כל טוב, ועי"ז הי' לו יותר שמחה הגדולה ששייך כי עמו אנכי.

ידוע על מרן הבעש"ט הק' זיע"א כשנות הסתרתו שימש כעוזר למלמד, ויתכן שאח"כ הי' מלמד לבד ג"כ לתשב"ר, ומספרים שבעת לימודו עם הנערים הי' מחנכם ומזככם מאוד, בהצנע לכת עד שזכרו מעמד מתן

תורה בהר סיני, ופ"א שאל אותם אם זוכרין מעמד הר סיני, ענו לו כולם, הן, חוץ מאחד מהם, ואח"כ יצא לתרבות רעה, בעת שהולכים לביהמ"ס בשעת התפילה, היה מביאם דרך שדות ויערות בהצנע לכת, שר וזימר עם הנערים שירות ותשבחות לבוכ"ע בדבקות גדולה, והמשיך והשפיע משירת הלויים בביהמ"ק,

אך היצו"ר המסמין לא סבל זה, והלביש עצמו כחיה רעה, ונכנס ובא בין הילדים, ופחדו וברחו ממנו, עד שלזמן קצר נתפרדה החבילה,

מרן הבעש"ט עצמו ידע כי זה מעשה היצר, והרי הוא קיבל מאביו לא לפחד כלל משום נברא רק מהקב"ה לבדו, הלך והרגיע את הנערים ואבותיהם,

בדברים היוצאים מן הלב אשר נכנסים אל הלב, והשפיע עליהם להתאסף יחד שוב, ולקח מקל גדול בידו, וכשהגיעה החיה הרעה, הכהו בחזקה, עד שברח לו ולא חזר עוד, אח"כ שוב חזר וחנכם בזמירות ותשבחות לבוכ"ע.

מרן הבעש"ט הק' מתבודד היה בין ההרים ומעורות כל ימות השבוע, רק לשבת קודש נהג לחזור לביתו, ואשתו הרבנית הצדקנית הכינה לו כל שבוע את מנת לחמו אשר לקח עמו בהתבודדותו,

פ"א כשלקח הסל עם הלחם חש כי הוא כבד, הסתכל וראה ששכח לאכול בשבוע הקודם, ואמרו ע"ז צדיקים שבאופן זה מותר להתענות ששוכחין לאכול. **זכות** מרן הבעש"ט הק' וכל הצדיקים יגן עלינו ובעדינו אויף אויסן אופן און אויף אייביג שנשמע ונתבשר בשו"ט, עבדו את ה' בשמחה בואו לפניו ברנה.

הנה בשבת זו חג השבועות מרגלא בפומי דהרה"ק הבית אהרן מקארלין ז"ע (שבשבע זה חל ג"כ יום ה'א"צ דילי) בדרך צחות: שבת אחר יו"ט הוא נאך יו"ט שפירושו דעדיין הוא יו"ט ונשאר בו מרישומי של יו"ט.

שבעה ימים, כי סוכות ופסח הם ז' ימים ושבועות רק יום אחד [בא"י]. (כ"ק מרן אדמו"ר הרמ"מ זיע"א)

איתא במדרש (עה"פ ה' איש מלחמה) בים נדמה להם כאיש גיבור בחור מלחמה, ובסיני נדמה להם כוקן מלא רחמים.

יש לבאר הענין בזה כי בעת מתן תורה כאשר כל העולם חל מפני הדר גאונו ית', ובריות בראשית חרדו ממך בהגלותך מלכנו על הר סיני ללמד לעמך תורה ומצוות, וכמ"ש ויחרד כל העם אשר במחנה וגו' ויראה העם וינעו ויעמדו מרחוק, לכן עודדם השי"ת וחזק את רוחם לבל יפלו ח"ו, ונראה אליהם כוקן מלא רחמים,

להורות נתן בזה שהא-ל מלא רחמים ורחמיו על כל מעשיו, סובל וצופה לרשע והפץ בהצדק ולרחמיו אין שעור ועד אין חקר, ואם תאמר אם כן למה כפה עליהם הר כגיגית ואמר להם אם לא פה תהא וכו' שזהו בבחי' דין, י"ל על פי מעשה שהיה אצל הרה"ק ב' הבית אהרן מקארלין ז"ע אשר ציוה לשני אברכים ללמוד בספר הקדוש ראשית חכמה שער היראה (בעניני שרר ועונש)

ולאחר ג' חדשים חזרו אליו, האחד היו פניו כבושות בקרקע מרוב אימה ופחד, והשני לא נתפעל כל כך ממה שלמד בספר ראשית חכמה, ויהי כאשר נכנס הראשון אצל הבית אהרן חיזקו ועודדו ואמר לו אל תשכח כי חסדי ה' כי לא תמנו כי לא כלו רחמיו, מצינו בגמ' (שבת פט:) דאמר יצחק אבינו ע"ה להקב"ה פלגא עלי ופלגא עלך וכו', ויצא החסיד שמח וטוב לב. ברם השני כשנכנס אצל רבו

הב"א אמר לו, ידוע תדע כי כל מה שראית כתוב בר"ה אין כל זה אלא כהתחלה לכל הפורענות והעונשין בבית דין של מעלה, ותיכף נתלבש בחיל ורעדה מאימת הדין ע"כ, ובה נחיא דבעינן לתרתי כפיית הדר וזקן מלא רחמים לכל חד כפום דרגא דיליה ודו"ק. (כ"ק מרן אדמו"ר הקוה"ט זיע"א)

משולחן גבוה

דברי אלוקים חיים ואמרות קודש דנפקי מפום מרנן ורבותי הקדושים מלעולב זיע"א לחג השבועות

אחשוורוש, כי אז היה להם יצה"ר והיו שייכים בענין קבלת התורה.

או יבואר באופן אחר, דהנה איתא בכתבי האר"י ל' שבליל התקדש חג הפסח כשיצאו בני' ממצרים (וכן בכל שנה ושנה) ניתנו לבנ"י מדרגות גבוהות באתערותא דלעילא בבחי' הכתוב ופסחתו עליכם בכדי לגואלם ממצרים, ואח"כ לקחו מהם זאת הבחינה, וניתן להם מ"ט ימי הספירה שיתעלו ויתקנו את עצמם ויגיעו למדרגה היא דליל פסח ביגיעת עצמם ובאתערותא דלתתא, אבל ידוע הוא שכלי מסירות נפש אי אפשר להגיע לשום מדרגה, ולכן כפה עליהם הקב"ה את ההר בכדי שיגיע להם ענין מס"י להשי"ת.

או יאמר עוד, דהנה כשבנ"י אמרו והקדימו נעשה לנשמע הי' לכל אחד כוונות אחרות כל חד לפום מה דמשער בלבי' ולפום דרגא דילי, והקב"ה רצה שבעת קבלת התורה יהיו קולם כאחד שוים, לכן כפה עליהם את ההר והיה קב"ה מתוך הכפייה ואונס, ועל ידי זה נעשו כולם שוים. (אמרי קודש ממרן רביה"ק הרמ"מ זיע"א)

העמל והגיעה ביום חג השבועות צריך להיות בכמות ובאיכות של שבעה ימים, כי בשאר הרגלים יש שבעה ימים, ובחג השבועות יש רק יום אחד שהוא שקול כשבעה. (הג"ל)

בחג השבועות צריך לעמול הרבה ביום אחד עבודה של

השמחה בקבלת התורה בצל תלמידי הבעש"ט

התורה לישראל, ובודאי שהוא יום מחילה וסליחה לבני ישראל לדורות עולם." **חסד לאברהם**

כמו שיש ר"ה עש"ת וי"ה, כמו"כ פסח הוא בחינת ר"ה, ימי הספירה נגד עש"ת, והג השבועות נגד יו"ה, והלילה הזה מכפר גם על חייבי כריתות כמו יוה"כ, ושם כתוב כי ביום הזה יכפר וגוי לפני ה' הטהור, גימ'ו כ"ח שהוא בחי' מלכות, היינו שיקבל עליו עול מלכות שמים, והיום הזה יכפר ויתקן לו מרכ"ל כפת"ר, אך כמו המטהר במקוה שם נשאר אפילו שיער אחד מבחון לא עלתה הטבילה, כמו"כ צריך להיות קבלת עומ"ש על כל ענייני הגוף. **בית אברהם**

צריכים להיות עוסקים בתורה כל הלילה בלי הפסק ולפום צערא אגרא והוא תיקון. **פלא יועץ**

בענין הלימוד בליל שבועות דצריכין להכין עצמו לקבלת התורה כדאייתא התקן עצמך ללמוד תורה ובשעת מתן תורה שהיה לנו משה רבינו ע"ה לסרסור וכתב ויוצא משה אל העם לקראת האלוקים, ועתה נשאר כוחו של מרע"ה בתורה דב תורה צוה כו משה ורשה, שבחי' משה עצמו ג"כ מורשה בתורה ועל ידי יגיעה בתורה נמצא לנו כחו של מרע"ה ומקרב אותו לאבינו שבשמים. **שפת אמת**

גדול לפגם הראות שפגם בראותו ראיות אסורות כגון אלילים ועל אשר פגם בכמה לילות, עמל וכעס שהיה נייער להכעיס את בוראו כשהוק וקלות ראש וכתה רעות. **פלא יועץ**

ובזהר פרשת אמור משמע לטבול קודם עלות השחר אחר שלמזלו כל הלילה, וכן הוא המנהג בארץ ישראל. **שלי"ה הק** וקודם עלות השחר מוטף ילך לטבול כדי לקבל תוספת קדושה, גם בטבילה זו עושה תיקון גדול. **יסוד ושורש העבודה**

כתוב (אמור כא, ו) כי את אשי ה' לחם אלקיהם הם מקריבים והיו קודש, דהיינו בעת שמקריבים שתי הלחם בעצרת, אז העיקר הוא תוספות קבלת קדושה ע"י המקוה, וזה שגורמו בפסוק והיו קודש, גם רמוז הם מקריבים והיו קודש, ר"ת מקוה. **אמרי נעים**

כאשר שהה הרה"ק מברדיטשוב אצל רבינו בקוונץ בגת השבועות, ביקש להתלוות אל המגיד בלכתו אל המקוה באשמורת הבוקר של חג השבועות לטבילת הטהרה (ע' זור"ק ח"ג צה, ב שער הכוונות ענין חג השבועות) ואילו המגיד חשש ללכת עמו בגלל התלהבות היוקדת, ורק לאחר שרבינו הבטיח לו שיתאפק שלא כדרכו הסכים להתלוות עמו, אמנם בלכתם יחדיו, היו צריכים לעלות תחילה אל ה', ולאחר מכן לרדת לרגלי ה' שם היתה המקוה, וכשהגיע אל ראש ההר התלהב בקול גדול רבינו מברדיטשוב וקרא בקול גדול: "לאמרי פירן די כלה אין מקוה ארובין" (ענין קודש זור"ק ש"פ) ומבלי להמתין עד שירדו למרגליות ההר, החל להתגלגל מראש ההר במדרון עד לפתח המקוה בהתלהבות אש ויוקדת. **פאר ישראל**

ומה טוב דבר בעתו לשפוך נפשו בימים האלה בזמן הזה שיזכה הוא ובניו לכתרה של תורה ללמוד וללמוד לשמור ולעשות. **פלא יועץ**

בעצרת הדברות יכוון הכוונת המבוארים בקריאות פ' שמו"ת כי זה שורש ועיקר של הקריאה, ובעת קריאת ס"פ ביום ראשון יזרז מזה שמעו עשרת הדברות מ"פ הקורא לכון כל הכוונות ויכוון כאילו עומד עתה על הר סיני ושומע הדיברות מפי הקב"ה. **יסוד ושורש העבודה**

ובחג שבועות חוזר למציאות הראשון נתינת התורה וכל או"א מישראל כמו שמכין א"ע לקבלת התורה כמו"כ מוקבל בהגיע חג הקדוש בחי' תורתו הנוגע לנשמתו מחדש וזלת קבלתו את התורה בשנה שעברה. **אור המאיר**

יחשוב במעמד הר סיני, כי אנחנו כולנו היינו שם, וקבלנו התורה, וברוך שהבדילנו מן התועים ונתן לנו תורת אמת וחי עולם נטע בתוכנו, ויחשוב כי פנים בפנים דיבר ה' אתנו, ויחשוב בשבועה שנשבענו כי כולנו מושבעים ועומדים מזה סיני, והרבה דברים כאלה יחשוב, וימלא רתת, ויעשה לעצמו לב טהור, ויעשה מוסכם חזק כאלו עתה בזה היום

פעם בחג השבועות כשנכנס הרה"ק מאפטא זיע"א בבהמ"ד לתפילה הניח ידו על המזוזה ואמר בזה"ל: רבש"ע זיט מיין לעבינס טאג האב איך נאך קיין אמת'דיע ווארט נישט געזאגט פאר דיר, [רבש"ע מימי חיי לא אמרתי לפניך עדיין דיבור של אמת] ובכה מאוד, וניגש לפני העמוד והתחיל לומר ברכות.

אחר שגמר הברכות שאל להנמצאים שם אם אמר ברכת "שעשה לי כל צרכי" והשיבו שאמרו, והסביר אחר התפילה למה שאל אם אמר ברכת שעשה לי כל צרכי מפני כי בחג השבועות הקב"ה מוחל כל העונות, משום זה התפללתי ב"כוננת של יום הכיפורים" לכן הייתי מסופק אם אמרתי ברכת שעשה לי כל צרכי. **אוצר ישראל**

פעם בחג השבועות אמר הרה"ק מברדיטשוב זי"ע כי רוצה לראות היום בעת התפילה "דעם לעבענדיגן" (את השכינה הק) והיה תפלת שחרית נוראה, אח"כ אמר הרה"ק מברדיטשוב שכשאמר הקפיתל ויברך דוד כבר ראה "דעם לעבענדיגן", וטרם שהוציא הרה"ק מברדיטשוב את הס"ת מארון קודש, היו צריכים לכוון מסביב הס"ת סדינים, כי בגדיו נרטבו מהזיעה ופחדו שלא יפסל הס"ת. ועם כל זה נפסל הספר תורה. **תולדות קדושת לו**

פעם בעת שגם שהיה הרה"ק מרודניק זי"ע אצל הדברי חיים זי"ע על חג השבועות, סיפר שהדברי חיים נכנס מוקדם מאוד לתפלת שחרית וכשהגיע לקאפיטל ויברך דוד, כשאמר לך ד' הגדולה וכו' התלהב מאוד מאוד והארץ לערך שש שעות, וכל הקהל שכבו על פניהם וגעו בכבי וכמעט נתעלפו מוגדל הבכיות. **אוצר ישראל**

פעם אחת בשנת תקע"א בחג השבועות הלך מורי רבינו הקדוש [מזידיטשוב] להתפלל קודם חג החמה ותפלת שחרית עמד להתפלל בשעה שש ועמד "ששה שעות" בתפילת לחש של שחרית, והיה שם בעל הבית אחד ואמר תהלים עד שסיים, והתהלים ואחר כך הלך לישון ובא לבית המדרש ועדיין לא סיים תפלת לחש, ובעת הסעודה לא נתן לו המשרת לאכול כראוי ואמר להמשרת הרבי מוצע אותי באריכות, ואתה במניעת המאכל,

שמע רבינו את זה ולקח כוס יין ונתן לו ואמר: אתה אמר שאני מצער אותך, התדע שיש כאן איזה מאות בני אדם, ואני צריך לתקן לכל אחד תיקון נפשו וכל הצטרפות מוקטן ועד גדול, "האמת שהנחת בביתך שני ילדים בריאים והיום נחלו שניהם האחד נחלה עד שהיה קרוב למות ובתפילתי פלתי שהמשכתי לו חיים ותהלה לכל חזר לאיתנו, והשני לא השגחתי כ"כ והוא כעת בסכנה גדולה" ונתבהל זה האיש ותיכף במוצאי יו"ט רכב על סוס ורץ לביתו, והיה מכוון כמו שאמר רבינו. **זוהר חי**

הרה"ק ר' ברוך מזמז'בוז, נכדו של מרן הבעש"ט, כשהיה דר בטולטשין, נסע פעם קודם חג השבועות למזיבוז, להשתטח על קבר זקנו הבעש"ט, ולא נכנס לבקר את אחיו הצדיק בעל "דגל מחנה אפרים", שדר אז במזיבוז, רק תיכף בבואו העיר נסע אל קבר הבעש"ט, ומשם חזר ישר לביתו לטולטשין. תיכף אחר חג השבועות בא פעם שני למזיבוז, ונסע שוב אל קבר הבעש"ט, ומשם בא לבית אחיו בעל ה"דגל". שאל אותו אחיו: למה זה כשהיית קודם החג על קבר זקנינו לא באת אלי, ולמה זה באת תיכף אחר החג פעם שנית על קבר הבעש"ט? השיבו ר' ברוך: אמרו לי מן השמים, שאם אני רוצה אקבל את התורה בחג השבועות בקולות וברקים כמו שקבל משה רבינו מסיני. והייתי על קבר הבעש"ט, ובקשתי ממנו שיפעול שיהיה לי כח לקבל את התורה באופן זה.

חזרתי לביתי, וקבלתי התורה בחג השבועות בקולות וברקים. והנה עכשיו אני רואה שאין כח בידי, ובקשתי מזקני הבעש"ט שיקח זאת ממני. **כתבי חסידים**

בשם ר' ר' ברוכ'ל זי"ע שאמר, אני ירא יותר לפני חג השבועות יותר מר"ה, כי בר"ה המשפט הוא על פרנסה, א קויליטש ארויף א קויליטש ארפא וכו' אבל בשבועות המשפט הוא על רוחניות. **בוצינא דנהורא**

שמעתי על קדוש ישראל רבינו ברוך אור עולם נכד מרן הבעש"ט שהיה אמור שהוא מתיירא מן השבועות יותר מראש השנה, כי בר"ה המשפט והדין הוא על גשמינות, אבל שבועות ארו"ל (ר"ה פא מ"ב) ועצרת על פירות האילן, ופירש בזה"ל (ח"ב קכא) על נשמות ישראל. **דברי שלום**

הנה ביום שנינו לוחות שניות לבני ישראל היתה מחילה וסליחה, כי זאת היה ביום הכיפורים, וניתן יום זה למחילה ולסליחה לדורות, "ומכש"כ בחג השבועות שנינו

קיבל התורה, ויתלהב בלבו הטביעו האבה להשי"ת לעבדו בשמחה ובטוב לבבו על כן ראוי להתעורר ביום הזה ולעשות מוסכם לקדש את עצמו בג' עולמות, לענין סוד מרע ועשה טוב. ובמתן תורה כתב (שמות יט, א), ביום הזה בכל יום ויום יהא בעיני כאלו היום הזה נתנה תורה כמו שפירש רש"י,

על כן בכל יום ויום מתפללין על זה בברכת אהבה רבה אהבתנו, ללמוד וללמוד לשמור ולעשות ולקיים, והאר עינינו הוא ההשכלה המחשבה הטהורה. **שלי"ה הק**

לבאר מה שאנו אומרים בנוסח התפלה זמן מתן תורתנו והיה די לומר מתן תורה מהו תורתנו,

ונראה דהאמת כל אחד מישראל לפי תיקון וכשרון פעולתו כן הוא מקבל חלק תורתו, וזהו מתן תורתנו שהוא מתן תורה של כל אחד ואחד לפי כשרון מעשיו. **דעת משה**

בכל דור ודור כאשר מגיע יום חג השבועות הוא זמן מתן תורתנו. פ"י הנשמות ב"י אשר בדור הזה עתה גם אנחנו יש לנו אחיזה באותיות התורה לכן נקרא זמן מתן תורתנו כי בהגיע יום הנבחר מתעורר קדושת היום כמו במעמד הר סיני.

זה שאנו מתפללין ותן חלקנו בתורתך. פ"י חלק נשמותינו שיש לנו אחיזה בתורה נזכר לתקנו בלי שום פגם והיה לנו אחיזה בתורה בלי שום צד נגיעה כנ"ל זו"פ (אבות ד, א) איזה עשיר השמחה בחלקו. והבן. **תפארת שלמה**

ביום ראשון של שבועות, קודם קריאת התורה, הלך פעם הצדיק ר' חנוך העניק מאליו לביתו לנוח מעט. קודם שבא בחזרה לבית הכנסת נזדרזו כמה חסידים ועלו על הבימה, כדי שיוכלו לעמוד סמוך אצל הצדיק בשעה שיאמר אקדמות. כשנכנס להצדיק לבית הכנסת, רמז בידו שכל האנשים ירדו מהבימה, ואיש פשוט אחד מהמון העם עמד אף הוא על הבימה, ורמז הצדיק שהוא ישאר על מקומו.

חסיד אחד התרעם בלבו וחישב: אנחנו לומדים כל השנה בתורה הקדושה, ולא נתן לנו הרבי לעמוד אצלו, ולעם הארץ הזה נתן רשות, אמתה! אבל כשהתחיל הצדיק לומר "אקדמות" בהתלהבות נוראה, כדרכו בקודש, עברה וחלפה המחשבה ממנו, כי כל חושיו היו דבוקים לשמוע אמרות קדשו של הצדיק.

אחר התפילה נהגו החסידים ללכת לשולחנם של בני הצדיק, ואותו חסיד הלך לחתנו הרב ר' אנשיל אשכנזי. כשבא לשם ומוצא אותו האיש שעמד על הבימה אף הוא יושב שם, חזרה וניערה אותה מחשבה בלבו.

ותיכף שמע את ר' אנשיל אומר: בחר סיני, כידוע, נתרפאו כל החולים, וחונתי הוא צדיק הדור והבימה שלו היא בבחינת הר סיני. ומפני שהאיש הזה זקוק לרפואה, לכן נתן לו חונתי הקדוש רשות לעמוד אצלו בשעת קריאת התורה על הבימה, כדי שתהיה לו רפואה. **כתבי חסידים**

אמרו רז"ל "כל האומר אין לו אלא תורה אפילו תורה אין לו". פירוש שאומר שאין לעסוק בגמילות חסדים אלא בתורה בלבד, אפילו תורה אין לו. ובמדרש רות ובה איתא: אמר רבי זירא מגילת רות אין בה לא טומאה ולא טהרה ולא איסור ולא היתר, ולמה נכתבה ללמדך כמה שר טוב לגומלי חסדים, ע"כ. ומשום זה אומרים בשבועות הוא זמן של קבלת התורה לומר שתהיה עם גמילות חסדים כדי שתהיה קיום לתורה. **ראשי בשמים**

חייב אדם לשמוח בזה החג ביותר, כי הוא יום שזכינו בו לכתר תורה. ובפסחים פרק אלו דברים (סח): "הכל מודים בעצרת דבעינן נמי לכם, מר בריה דרבינא יתיב כולא שתא בתעניתא בר מעצרתא ויומא דפוראי" וכו', מכל מקום "גילו ברעדה" כתב.

והשמחה אשר שמח תהיה שמחה רוחנית, והודות והלל להשי"ת שנתן לנו התורה מתעורר מואד בלבו להתקדש ולתקן מעשיו ולהיות מוכתר בכתר תורה לקיים "הגית בו יומם ולילה" (יהושע א, ח), כי היום הקדוש הזה הוא יומא דדינא. וזה לשון "תולעת יעקב" (ף נח): דע, כי כמו שבראש השנה רצה הקב"ה להשיג את ולדרוש מעשה בני אדם, כי הוא יום הבריאה האשונה וכו'... כן רצה ביום הזה, שהוא מורה על חידוש העולם, להשיג ולדרוש על מעשה העולם ולדון על פירות האילן, כדאייתא בפרק קמא דראש השנה (טז): "בעצרת - על פירות האילן".

וכבר ביארנו כי הפירות הם, הם הנשמות הפורחות מאילנו של הקב"ה, והעולם נידון ביום זה על התורה שנתנה בו - שבטלו עצמם ממנו,

הוא אמור "על פירות האילן" בלא השלימים בתורה ובמצות כראוי וכו'. שלי"ה הק' (מסכת שבועות, פרק ג' מצוה את ט).

ידוע מפי סופרים ומספרים הק', על גדול מעלת יום חג שבועות - חג מתן תורה, שהוא יום של שמחה עצומה עד מאוד.

בשם הרה"ק רבי ברוך ממצ'בו זע"א מובא, שהוא ירא בהתקרב חג השבועות יותר מבראש השנה, כי בראש השנה דנים על גשמינות, ואילו בחג השבועות דנים על תורה.

זכינו לראות במוחש כיצד הרה"ק ב' ישועות משה מוויניץ זצוק"ל היה עומד ממחרת הפסח, וחוזר ומשנן יום תכלית יציאת מצרים היא קבלת התורה, שאמר "להוציא את העם ממצרים תעבדו את האלוהים על ההר הזה". ובעסקיני בס"ד עבודת חינוך, אמרתי לפניו איך וכיצד נעורר את הילדים ואת הצעירים:

- א. להכין את ליבם לחג השבועות.
 - ב. עבודת שלוש ימי הגבלה וחג השבועות.
 - ג. ההשפעה לימים שאחרי החג - יזכרו לא ימוש ושהקניינים יישארו לנצח.
- וע"י ההכנה דרבה בעניינים אלה, נזכה לקבל את התורה מתוך שמחה ונחת.

א. חובת ההכנה הנפשית
ימי הספירה המהימה ימי הכנה לחג השבועות; החזוה הק' מלובלין זע"א היה אומר שמחג השבועות אנו למדים שצריך הכנה, שאי אפשר להגיע ללא הכנה, כי הכתוב אומר מפורש "והיו נכונים ליום השלישי". היינו למרות שמעמד הר סיני היה גדול וישגב מבינתנו, התגלות כבוד השכינה, שישם ריבוא מלאכים, ראיית קולות וברקים, אך בוערת עד לב השמים, עם זאת - היה החזוה הק' אומר - לקבלת התורה נדרשת הכנה, בלי הכנה יכול הכל להיות כשעושה נמסה, למרות המראה הגדול והשגב. באין הכנה כמעט ולא נשאר רושם.

הרה"ק הרבי ר' הערש מרימנוב זע"א היה אומר, שלפני קבלת חזרו בני ישראל והעיתרו ללא הרף "והאר עינינו" וכו', וזו היתה ההכנה, אבל לאחר קבלת - ההכנה לחג השבועות היא בלימוד התורה הק'. ומרגלא בפומיה דבעל הישועות משה מוויניץ הכנה בגימ' מח-לב, לפני כל דבר שבקדושה צריכים להכין מח ולב. דברים אלו עזרו להחזיק בלבבות ילדינו.

זכור כיצד הוא היה מתאר בצחות לשונו הק': "הוא כבר מוכן לראש השנה; יש לו מחזור, וגם מקום בביהמ"ד, והוא כבר 'מחות' עם החג"...

לכן, לקראת חג השבועות, נסביר לילדים: לפני מצאתי לדמנו על גלות מצרים; הקב"ה העניש את פסחים בעשר מכות, ובקריעת ים סוף, ניסים ונפלאות עד אין מספר נעשו לנו - והכל הכל לשם תכלית אחת קבלת התורה.

לכן, חובה עלינו לתאר לפנינו המדרשים של קבה"ש. מצדדיק קדמונים מובא ללמוד - ובפרט מרי"ח סיון - את כל הסדר המובא בפרשת יתרו, פרשת קבלת התורה, והוזה הכנה רבה לעורר ולהתעורר לקראת קבלת התורה. מסופר על הרה"ק המגיד ממצ'בו זע"א, שלפני התגלותו היה ריש דוכנא, והיה מזכיר לתלמידיו את מעמד הר סיני. כשאחזי לתלמידים אמר בשבוס אופן אינו נזכר, הפטיר המגיד זע"א: "סימן שרגליו לא עמדו על הר סיני" (ולבסוף השתמד ר"ל).

מעובדה זו נוכל ללמוד שבכל כוחנו עלינו להחזיק לתלמידיו את מעמד הר סיני, על מלמדים מחנכים מוטל למסור בפרוטרוט את עוצם קדושת המעמד הר סיני, כדי שירגישו שהם חלק מאותו מעמד נשגב.

הסידורים ואנשי מעשה היו לומדים את ה"אור החיים" הק' על פרשת "בחדש השלישי", כמובא בשם הרה"ק מוקצק זע"א שאמר, שכאשר כתב ה"אור החיים" הק' את דבריו אלה ניתנו גיצי אב מקולמוסו, והרה"ק מלעכוויטש זע"א אמר כי הדפים בוערים באש. כשישכיל המתנדב וההורה העביר מדבריו הק' עם אש וברען, ודאי יתעוררו הלבבות. כשלמד איתם טיב טעם את שלושה התנאים לקבלת התורה, ג. התאמצות בשקט התורה. ב. שפלות וענוה. ג. אחדות, עיי"ש, וכשמצטט לשון קדשו של האוה"ק: "הגיע השוק ונחשק, לחושק וחושק" וכו' ובביאור "אור יקר" מבאר: ר"ל הקב"ה חושק בישאל, ונחשק לישאל, וכן ישראל גי"כ חושקם בהקב"ה ונחשקים להקב"ה. ואז מרחיבים ואומרים לצעירי הצאן: "שמעו נא, מלך מלכי המלכים חושק בנו, רוצה אותנו, כמו שאנו אומרים יאתה בחרנותי, יאחבת אותנו". כמה מחייב אותנו הדבר - אנו קרוצי חומר פשוטים שהקב"ה רוצה אותנו"...

דברים אלו וכתה וכתה, כשמעבירים אותם בכנות ובתהירות, ועוררו בס"ד את צעירי הצאן קדשים לשמוח ולגלל לקראת היום הגדול של מתן תורתנו הק', למען יאמרו גם הם "ברוך שנתן תורה לעמו ישראל".

כך נבחיל לילדינו את חג מתן תורתנו

ב. ההמחשה

אתה ובא ראש חודש סיון, והמתנדב אומר בהתרגשות: ילדים צדיקים, היום באו בני ישראל מדבר סיני, התוה"ק כותבת 'היום', פירוש הדבר שבחינת "היום הזה" ממש מתחדשת שוב היום. נתאר לעצמנו כיצד היתה הרגשת היהודים כשחנו סביב הר סיני, כאיש יאמר בלב אחד, וכדומה...

שלושת ימי הגבלה - בימים אלה נמצאים ילדינו בת"ש. חוב גדול וקדוש ביותר להלביב נשמות הילדים, להכניס שיהיו נכונים ליום קבלת התורה, וכאמור יש להרחיב לפנינו ממדרשי חז"ל את ההכנה הרבנית בה היו בני ישראל שרויים בימים אלו, לתאר גבנועים ובשקיקה, עד שכל ה"אוירה" תאמר: אנו מתקרבם עוד מעט קט ליום קדושה והשגב חג השבועות!

שהרי כלולו מצווים לזכור את המעמד הנבחר, וזוהי אחת משש הזכירות כנאמר (רק הישמר לך ושמור נפשך פן תשכח את הדברים אשר ראו עיניך [והרי נשמות כלולו עמדו במעמד הר סיני] ופן יסורו מלבבך כל ימי חייך, והודעתם לבניך ורבני בניך יום אשר עמדת לפני ה' אלוהיך בחורב"...) כך שבתיאור המעמד יחד ה' הטובה עלינו אנו מקיימים מצוות זכירה עוברנו, ומקיימים את החיוב להעביר לזרענו ולשלהם מלאכה כבלי.

בספה"ק "שם משמאל" (קדושים תרע"א) כותב מהמדרש שפרשה זו (קדושים) כוללת את כל עשרת הדברות מ"אני ה' אלוהיך", וגם בפר' קדושים מובא הפסוק אנכי ה"א. ומבאר הי"ש משמאל" שני עניינים. א. "ונראה אנכי להורות שלעומת הקדושה שאדם מתקדש כמו כן הוא מקבל הארה מעשרת הדברות, ואם הוא מתקדש יותר יש לו הארה יותר". ב. "וזהו התראה ואזהרה לכל איש ישראל להכין עצמו לקראת חג השבועות הממשמש ובא", עכ"ה"ק.

ומי לנו כצדיקי קדמאי שחזרו והתריעו להכין עצמינו בהכנה דרבה לקראת חג השבועות.

גם אפשר להוסיף לילדים היקרים: הרי אתם יודעים שכל מנהגי חתונה, חופה וכו', נלמדים מסדר המעמד של מתן תורה. וכמה הכנות וסירוחות טורחים לפני חתונה, אם כן, הרי לא יתכן שההכנות ללמוד - חתונה רגילה, תהיינה ביתר התלהבות מההכנות ללמוד - חג השבועות...

מובא ככתבי החסיד המופלג רבי משה מידר זצ"ל (עמוד ש' אות של"ד), בשם הרה"ק הרבי ר' ברוך ממצ'בו זע"א, שאמר: "אני ירא לפני חג השבועות יותר מרי"ה, כי בראש השנה המשפט הוא על הפרנסה, א קויליטש ארויף א קויליטש אראף וכדו', אבל בשבועות דנים על תורה.

כמה צריך להכין את עצמנו ואת ילדינו בתפילה בכונה נשוכה לאהבת התורה, לחשקת התורה, להקשבה, ולהתמדה, זה הזמן לבקש ולהתחנך, ולנצל ימים קדושים אלו.

עוד אפשר לציין לילדים, מה שאמר הרה"ק בעל "דברי יואל" מסאטמאר זצ"ל על המנהג לעטר את בית הכנסת באילנות בחג השבועות, שבטי"ו בשבט שבו ראש השנה האילנות בודקים שממים את ההורים - האילנות, כיצד התנהגו עם ילדיהם - פירותיהם, האם שמרו עליהם כהוגן ברוחניות וכו'. לעומת זאת בחג השבועות שבו נידונים הפירות, **בודקים את הבנים האם כיבדו את הורים, והאם התייחסו אל ההורים כפי ההלכה דורשת**. ובמה ניתן לכבד הורים - בהגשמת משאלותיהם ותקוותם לראות בנים ובי"ב עוסקים בתורה ובמצוות מתוך מידות טובות. נמצא שלילדים יש קשר מיוחד לחג השבועות.

ידוע מטעם לשון של הי"ק הישר: " **הגיבה מצוה בשעתה**", היינו שיש לנצל את הימים טובים להתעלות בהם, ולא שהגן יעבור עלינו מתוך "סגרתיות". מסופר על אחד הצדיקים, שבכל חג זיכר בהתלהבות כאילו הוא כמו חג זה. שאלו בנו: אבא, הלא בחג שעבר גם עוררת אותנו שאין כמו חג זה, ואיך הנך חוזר על דבריך באותה הלהבות וברען? ענהו האב: אמת! כל חג אין כמונו, ועלנו לנצל, להביא ברכתו אל ביתנו וללמוד ממנו כיצד נעלה במסילה העולה בית קל.

ג. "והכן לבבם אליך" - תפילות החג

חג השבועות. עליונים ששו ותחתונים עלו בקבלת תורה, ישמחו השמים ותגל הארץ. היות במוצאי חג השבועות קשה לעורר ולהסביר לבנינו ולתלמידיו. בבית טרודים בסעודת חג ועם בני המשפחה, וסדר היום גדוש בתפילות, בהשתתפות בשולחן הסעודה או באמירת תיקון ליל שבועות, הרי מוטל על המחנכים להכין את נפשם מבעוד מועד ליום הגדול חג השבועות, לשמוע מאיתנו על רוממות החג.

ראוי לספר לילדים את המשל, בכפרי שהיה רגיל להסיק את התנור שבביתו בעצים, והכנת העצים היתה עבודה מפרכת - לחטוב אותם בער, להוביל אותם לכפר, לייבש את העצים, לבקוע אותם לגזרים קטנים, להכניסם לתנור, ולהעביר אותם, ואח"כ לנקות את התנור מהאפר. והנה נקלע הכפיר לעיר, וראה כיצד אפים לחמים בתנור ללא אש, ללא עבודה קשה. תמה הכפרי מאוד, ושאל: כיצד

יתכן שאפים בלי אש? הסבירו לו את מהותו של התנור החשמלי, הפועל ללא עצים. שאל הכפרי: היכן ניתן לרכוש תנור כזה? - הובילוהו לחנות של מוצרי חשמל, והוא רכש תנור במיטב כספו והביאו לביתו שבכפר.

בהגיעו לכפר, הכריז: מעתה אין צורך בעצים; נכין עיסה, נכניסה לתנור, ויציא לנו לחם אפוי. אנשי הכפר לעגו לו, כי לא שמעו כזאת מעולם - לאפות בלי עצים. הכינו עיסה, הכניסו לתנור והמתינו שעה שעתיים והתנור לא אופה... הכפרי הפך ללעג ולקלס בעיני משפחתו ובעיני אנשי הכפר, ובפחי נפש שב לעיר כשכולו כועס. בהגיעו, צעק על המוכר: כיצד רימית אותי! הפכתי לצחוק בעיני כולם; השיב לו הטכנאי: לא יתכן שהתנור אינו אופה, ממש על עשתיים התנור לא אופה... הכפרי הפך לבדיקת ובאחריות. הלכו הכפרי והטכנאי לבדוק את התנור, הטכנאי הכניס את התקע לשקע, והנה פלא: התנור אופה! פשוט כי לא מתחרים אותו לשקע חוץ מאינו אופה...

ואז ממשכימם: ילדים יקרים: ניסינו להכין אתכם לחג השבועות, תיאורנו בפניכם את מעמד הר סיני, הסברנו את שגב קדושת הימים, אבל אלו בחג השבועות לא 'מחברים לשקע' - לתפילה ברצינות, חג השבועות עלול ל"יאל לאפות, ולכן תתאמצו להתפלל ברצינות, לנסות לכונן בפרט במקומות בהם מבקשים על הצלחה בתורה ואהבת תורה, או כשמזמרים שירים אלה ואז נצליח להוציא מהחג הק' את התוצאות המבוקשות.

חג השבועות הוא החג היחיד שבו הקריבו במקדש גם לחמים של חמץ, לרמז שגם מי שהוא בבחינת "חמץ" יכול לנסות ולהתקרב.

לתועלת הרבים נציין בזה מקומות בהם ניתן להעביר ולכוון להצלחה בתורה (מתוך קונטרס עבודת חג השבועות):

- תפילת ערבית** - בברכת "אהבת עולם": "ואהבתך אל תסיר ממנו לעולמים", כי הם חיינו ואורך ימינו"...
- שחרית** - ב"ברכות התורה": "והערב נא", שנגרש במתיקות התורה, "נא" הכוונה עתה.
- תפילת שחרית** - בברכת "המעביר שיהא": "שתרגילנו בתורתך" וכו'.
- ברכת** "אהבה רבה" בכוונה, "והאר עינינו בתורתך" וכו'.
- בשמונה עשרה** - ב"יעלה ויבוא": "זכרנו ה' אלקינו בו לטובה, ופקדנו בו לברכה, והושיענו בו לחיים טובים" - "אין טוב אלא תורה".
- קדשנו** במצוותינו ותן חלקינו בתורתך". ובסוף כל שמו"ע בייחי רצון: "ותן חלקינו בתורתך".
- בהוצאת** הס"ת: "אנא עבדא דקדושא בריך הוא"; "יאה רעוא קדמך תדפתח ליבאי באורייתא".
- בקריאת** התורה, בפרט בזמן קריאת עשרת הדברות.

שגב מעלת זמן קריאת "עשרת הדברות"
כתוב במדרש (ילקוט שמועני פרשת יתרו רע"א): "אמר הקב"ה לישראל, בני, יקורין אותך הפרשה הזו בכל שנה, ואני מעלה עליכם כאילו אתם עומדים לפני הר סיני ומקבלין את התורה". והכוונה היא לזמן קריאת עשרת הדברות בחג השבועות, כי הקריאה מעוררת את ההתחשבות של מתן תורה במעמד הר סיני. והוזה כוונת מאמר הקדמונים "הקריאה מעורר הומן", שע"י קריאת התורה בעיני הוי"ט אנו מעוררים את ההארה של הוי"ט [קונטרס הגר"ח זצ"ל עמק קי"ב].

וב"יסוד ושורש העבודה" כתב שיהיה מאוד לשמוע את עשרת הדברות מפי הקורא, ויכוון כאילו עומד עתה אצל הר סיני, ושומע את הדברות מפי הקדוש ברוך הוא ובורך שמו, ומפי ציר נאמן ביתו וציר עבד ה'.

תפילת המוספין
מובא בשיחות הגר"ש פניקס זצ"ל [עמ' רכ"ב] אודות תפילת מוסף של חג השבועות: "ידוע בספרים הק' שתפילת המוסף של שבועות הוא עת רצון כעת נעילה' ביום הכיפורים, וכמנחה בשבת. שלוש נעילות אלה נשפעת ממרום סיעתא דשמיא של רוחניות".

תפילת המנחה
בתפילת מנחה, שוב מעתירים בתפילת "ובא לציון": "הוא יפתח ליבנו בתורתו", וכן בשמו"ע כ"ל. כמו כן בשעה שמזמרים שירי תורה, נשתדל לכוון שזוכה לחג השבועות עם תוכן ורגש.

ד. אסרו חג ושבעת ימי התשלומן
זכור לי כיצד אחר חג השבועות היה הישועות משה מוויניץ זע"א מעורר תמיד: אנו עומדים אחרי קבלת התורה, ועלנו לזכור שכל שקיבלנו על עצמנו, ללמוד וללמד.

עה"פ "אם תעירו ואם תעוררו את האהבה עד שתחפץ", מובא בספה"ק "קדושת לוי" לשבועות, בשם הרמב"ן, שכשמגיעה לאדם איזו התעוררות של יראה ואהבה לבורא ב"ה, אזי תיכף ומיד יראה לעשות כל, עיי"ש. והכלי הוא שמיד לאחר חג השבועות מתחילים ללמוד בהתמדה ובהתלהבות, ביתר שאת וביתר עוז.

ולכן, כששבים אחרי חג לספסל הלימודים, נזכיר - כאנשי חינוך - לתלמידיו היקרים שאנו נמצאים כעת בימים בהם שערי האוצרות פתוחים עדיין, בתוך שבעת ימי התשלומן שלאחר חג מתן תורה. ניתן להוסיף במדרשים על גדול מעמד הר סיני, ואשר על כן צריך לראות שיפור בהתמדה, בהקשבה, ובחזרה, כדי שההתנהגות תוכיח שאנו אכן לאחר קבלת התורה, ולא להסתפק בכך שאכלנו את מאכלי החג הערבים. וכמאמר הרה"ק בעל "אמרי חיים" זע"א "אסרו חג" מלשון קשירה, להיות מקושרים לחג לעד ולצנן נצחים.

ויהי רצון שזוכה לקבלת התורה עם כל שושבינה, כמובא בספה"ק אודות שושביני התוה"ק - "אורך ימים בימינה בשמאלה עושר וכבוד", אמן.

בשנים קדמוניות, כשבקש הנסיך לייסד את העיר וילנה, שלח לקרוא לחוזים בכוכבים לשאול את פיהם, האם העיר העומדת להבנות תהיה מצלחת או לאו. אמרו לו: העיר תהיה מוהללת ונודעת לשם ותהילה, אם תיבנה על מקום קבורתו בחיים של בן יחיד לאמו, אשר תביאהו קרבן לעבודה זרה מוצגנה הטוב. צווה הנסיך להעביר קול במדינות מלכותו, מי מוכנה להתנדב ולהביא את בנה יחידה קרבן למלך, ולא מצא. לאחר זמן, הופיעה אשה אחת מוקצה הממלכה, ובידה בנה בן השתים עשרה, שהיתה מוכנה להקריבו לעבודה זרה. הכריזו יום חג, והמון אדם נאספו, ובראשם גדולי המדינה ושריה, למעמד הקרבת הקרבן - לקבור חיים את הבן היחיד.

לפני הקרבתו פנה הנער אל הנסיך ואמר: אדוני הנסיך, איני מאמין, שרצון האלוה בקרבן אשר כזה. אמנם חוזה אמרו שכך ראו, אבל איני מאמין, שחזון אמת בפיהם. הרשני אפוא לשאול אותם שלש שאלות והיה אם ימצאו את פתרונו - למרות שאני נער והם חכמים מחכמים - אודה כי אמת בפיהם!"

ענה הנסיך: היטבת אשר דברת, ולך נאה לבחון. פתח את פיך ושאל. פנה הנער והציג לפניו את שאלותיו: אמרו נא לי, מהו הדבר הקל ביותר? מהו הדבר המתוק ביותר ומהו הדבר הקשה ביותר?

פנו החוזים בכוכבים הצידה, הסתודדו ביניהם בלחש, ולאחר שהסכימו ביניהם אילו תשובות יענו, שבו ואמרו: "הקל ביותר הוא הנוצה, המתוק ביותר הוא הדבש, והקשה ביותר הוא הסלע".

סיימו החוזים בכוכבים את תשובתם והביטו בנאספים בבת שחוק של עליונות. רחש קל של הסכמה עבר בקהל. שאל הנסיך את הנער - "מה דעתך על תשובותיהם?" ענה הנער ואמר: "חכמיך לא הבינו את שאלותי, ולא השכילו לפתור, למרות שאני אך נער קטן - ואיך יוכלו להבין את רצון הבורא? הרי אינני כשילי שוטה, לשאול על דבר הידוע בקלותו, במתיקותו או בקשיו. שאלתי על דבר שאינו נראה כזה, ובאמת כך הוא! הנני ואומר לך מהי התשובה הנכונה: הקל ביותר הוא הבן היחיד, אשר אמו תשארו על זרועותיה ולא תחוש כלל בכבדו מרב אהבתה. והמתוק מכל הדברים בתבל הוא חלב האם, שהיונק לא יחליפהו ולא ימיריהו בכל הממותקים שבעולם. והקשה ביותר בתבל הוא לב האם, המוכנה להקריב חיים את בנה יחידה!"

השתוממו הנאספים לשכלו של הנער, וחפו פני כהני האליל חוזי השווא אשר בקשו להקריב קרבן אדם, ובושה האם, שהביאה את בנה יחידה, וענו כל העם קול אחד ואמרו: שגו החוזים בכוכבים וצודקים דברי הנער, ופטרותו לחיים ולשלום! נתבונן בשלוש תשובותיו של הנער, ונמצא בהן עמקות נפלאה ולקח בעבורנו בשעה זו, זמן מתן תורה. הדבר הקל ביותר בעולם הוא משקלו של הבן הנישא על ידי אמו ומדוע? בגלל אהבתו וחיבתו. כך צריך להיות למוד התורה נעים וקל, שלא תרגש בו יגיעה מרב אהבת התורה. והדוגמא לכך היא הנס שהיה ארון הברית נושא את נושאינו. לכאורה, היו הלויים מטעים שכם לשאת משא, ובאמת, לא היתה זו אלא

מנוחה! ועל כך אמר דוד המלך ע"ה: "מה אהבתי תורתך כל היום היא שיחתי". שיחתי - לשון טיול (כמו: "ויצא יצחק לשוּח בשדה"), מוחמת אהבת התורה הופך הלמוד לתענוג. והתשובה השניה, שהדבר המתוק ביותר הוא חלב האם לתינוק, שכן הורגל בו מינקותו. וכן הוא הלחם בעבור המבוגר, כי ההרגל נעשה טבע, אף לימוד התורה, אם יהיה להרגל - יהיה בפי האדם מתוק מדבש.

ומהו הדבר הקשה ביותר? - לב אם המקריבה את בנה יחידה. כאן ישנו לקח נורא. הנשמה שבנו, אינה יקרה פחות מכן חביב ואף היא קרויה "יחידה", ומי שעובר עברה, ומבטל מתלמוד תורה, מאבד עצמו לדעת, כמו שנאמר באבות: "המפנה לבו לבטלה הרי זה מתחייב בנפשו". היש לך לב קשה יותר, אטום יותר ממנו? לא לחנם הורונו חז"ל ש"עוון ביטול תורה כנגד כולם".

תקון ליל שבועות במסי"ג

סיפור לחג השבועות

כשכבשו הגרמנים במלחמת העולם הראשונה את וילנה בשנת תרע"ה, הסבירו פנים ללשון אידיש, שמוצאה מן הלשון הגרמנית. ברצותם לקבל על ידי כך את ההמונים היהודיים להתבוללות גרמנית, ולפיכך פקדו שבכל בתי הספר היהודיים ילמדו לילדים את כל הלימודים באידיש בלבד. אבל אחרי פסח תרע"ז גזרו פתאום השלטונות הגרמניים על סגירת כל בתי הספר, אחד פולניים ואחד יהודיים, היות ובעיר מהלכות מחלות אפידמיות מידבקות. הכל ידעו כי אין זו אלא אמתלה בלבד, וכי כל עצמה של גזרה זו לא באה אלא מפני שהרשות הגרמנית בעיר התכוננה לפתוח רשת של בתי ספר עממיים ממשלתיים בלשון הגרמנית, כדי להטמיע את כל האוכלוסיה ברוח הגרמנית ולשונם.

מורי וילנה, היהודים והפולנים, יצאו בגלוי למלחמה בגזרה זאת והמשיכו בלימודיהם על אף האיסור. הרשות הגרמנית נקטה אמצעים מדכאים נגד המורים הממורים, והם נתפסו ונחבשו בבית האסורים.

גזרה זו פגעה גם בהרב ישראלוב: מצאווה מלמוד תורה לפרחי "תפארת בחורים" ודנוהו לחודש מאסר

עונשים אלה לא הפחידו את המורים, הם לא בטלו את הילדים מתלמוד תורה. אבל מטעמי זהירות ערכו את הלימודים בלילות. אז גזרה הרשות על ההליכה ברחובות בלילה, מתוך כוונה תחילה, שההורים ינועו את ילדיהם מלילך בלילה לבתי הספר האסורים.

בינתיים חג השבועות ממשמש ובא. והרב יחיאל ישראלוב נמלך בדעתו מה לעשות שתלמידיו מ"תפארת בחורים" לא יבטלו חס ושולם את מנהג הקדמונים לבוא ולומר "תקון שבועות", להתפלל עם "הנץ" ובכלל להתכונן לקראת החג הקדוש של קבלת התורה. ועל כן נדבר עם תלמידיו, שלכבוד החג הקדוש מתן- התורה יבואו כולם ל"קלוז" של "תפארת בחורים" לפנות ערב עד שלא יחשיך, ושכל אחד יביא עמו את סעודת החג ואחר כך יעסקו כל הלילה בתורה ויאמרו "תקון שבועות".

הלילה הראשון של שבועות בא. כל התלמידים התכנסו בעוד מועד ל"תפארת בחורים". התפללו מעריב בציבור, קדשו על היין, ערכו את סעודת חג מתן תורה בציבור ואחרי ברכת המזון התחילו לאמור בהתלהבות "תקון שבועות" ועסקו בתורה. כשהרב מעורר את

לבותיהם לאהבת התורה בדרשה חוצבת אש, מעניינא דיומא על מעמד הר סיני וקבלת התורה. הכל הלך למישרים. אבל שניים מתלמידי מ"תפארת בחורים" לא באו למועד שהתנו ביניהם, כי רצו להיות סמוכים על שולחן אחד עם אבא ואמא בסעודת יום טוב. את סעודתם גמרו בשעה מאוחרת בלילה כשכבר אסור היה הלך ברחובות, אך לבם לא נתנם להחמיץ "תקון שבועות". ובודאי לא את דרשת הרב ולימוד התורה בליל שבועות בציבור, והתפילה עם "הנץ"? גמרו בדעתם, יעבור עליהם מה, הלוך ילכו. שמו נפשם בכפם ועמדו והלכו ל"תפארת בחורים", על קדוש השם ממש. הסתובבו בסמטות הצרות שלא תרגיש בהם בריה. כשהגיעו לרחוב היהודים ונמצאו כבר סמוך לשער הברזל של חצר בית הכנסת, שמעו פתאום קול קורא בגרמנית: עמוד! שני הבחורים הסתכלו וראו כי לא רחוק מהם עומדים שני חיילים גרמניים, חמושי רובים, והם הולכים וקרבים אצלם, אבל הבחורים לא נתבלבלו, קפצו ועברו את שער הברזל, וכל עוד נשמה באפם רצו ונכנסו לקלוז של "תפארת בחורים", סחו להרב רבי ישראלוב את כל המאורע, והתחילו אף הם אומרים "תקון שבועות".

הרב רבי ישראלוב ראה במעשה לא זהיר זה של שני החבורים סכנה גדולה לכל באי "תפארת בחורים". ראשית, הוא עצמו כבר נדון פעם למאסר על עברו את החוק, ושנית, מי יודע, מה עלולים הגרמנים לבדות על שני הבחורים בשל בריחתם. הרב ישראלוב בא לידי יאוש גדול ולא מצא כל תקנה לדבר, אלא להשליך על ה' יהבו, וציוה על הבחורים ללמוד בקול גדול יותר ובהתלהבות גדולה יותר.

פחדו של הרב ישראלוב לא היה פחד שוא: לא עברו רגעים מספר וקול נקישה חזקה בכת-רובה על דלת הקלוז נשמע, ואחרי הדפיקה נכנס לפנים חייל גרמני נושא רובה ושאל: מה מתחולל כאן?

השמש של "תפארת בחורים", הסביר כשהוא רועד מפחד. לחייל הגרמני בגרמנית-אידיש רצוצה, שהיהודים עורכים לכבוד החג פולחן-לילה. אז חזר החייל ושאל: ומי כאן הרבינר? והשמש הצביע על רבי ישראלוב. החייל הגרמני ניגש לרב, הצדיע לפניו, מעשה חייל, הוציא מכיסו אגרת והושיטה לרב.

בידיים רועדות נטל הרב ישראלוב את האגרת. כמדומה היה שזוהי פקודת מאסר, אבל מה נבהל ונשתומם בראותו שהאגרת כתובה עברית וזו לשונה:

"לכבוד הרב הגאון רבי חיים עוזר גרודזינסקי שליט"א ב"וילנה! בזה אני מאשר שהחייל המוכ"ז, המהנדס מר פלוני בן פלוני, הוא נכדו של הגאון המפורסם רבי מרדכי באניט ז"ל, ואני מבקש לקרבו וזכות תורתו של זקנו הגאון הצדיק הנ"ל תגן עלינו, וה' יתברך את כל עמו ישראל בשלום"

על אגרת זו היה חתום אחד מגדולי הרבנים של גרמניה.

שמחתו של הרב ישראלוב עלתה למעלה ראש, כשביקש אותו חייל ליתן לו סדור עם "תקון שבועות". הוא ישהב על הספסל עם כולם יחד כשקובע הפלדה יראשו ורובסו באחת מידי ואמר עם כל תלמידי "תפארת בחורים" בהתלהבות גדולה "תקון שבועות".

לכבוד הנס הזה ולכבוד האורח החשוב והבלתי צפוי, צוה הרב רבי ישראלוב לשיר בצבור פרק תהלים מ"הלל": "מה אשיב לה' כל תגמולוהי עלי". אחר כך התנצל החייל הגרמני הזה, כי הוא בשרות ואינו רשאי להתעכב יותר ויצא את הקלוז. את מצב רוחם המרומם של כל החבורה - מי ישער?

פרשת נשא, ערב חג השבועות, החתם סופר זצ"ל פירש את הפסוק ב"רות", ותאמר אליהן אל תקראנה לי נעמי קראן לי מרה כי המר ש-ד-י לי מאוד. פי' ההייליגער חת"ם דבר נורא, שנעמי תלתה צפיה בכועו שיהיה לה משיב נפש כשתחזור לבית לחם, כי בועז היה איש נכבד ולכן חשבה שיעזור לה, ואיך תדבר עם בועז ולכן חשבה שער ידי אשתו, אבל שנכנסה לבית לחם כולם שורו מהלוייה של אשת בועז, אז התקוה האחרונה שהייתה לה התנפצה לחלוטין כי היא נפטרה ועל כן אמרה המר לי ש-ד-י מאוד כי התקוה האחרונה נכזבה, אבל בדיוק זה היה הישועה כי כך נכנסה רות לביתה של בועז ונולד מלך המשיח והיתה נעמי אומנת. ומלמד הוא לאדם שלפעמים מצב שנראה לך כגורע מאד יכול להיות שזה הישועה.

*

על הנ"ל איתא שהנה אותיות לפניהמילה מאד הם ג' ל' ת', היינו שאף אם זה נראה לך גלות יכול להיות שזה בונה אותך, והנה היא אמרה המר לי אבל בסוף זה היה המתוק. כדאיתא בחז"ל ככל מדה ומדה שהוא מודד לך הוי מודה לו כמאד מאד, וכמו שאומרים מדוע מניחים תפילין על היד השמאלית דווקא ולא על היד הימנית, הלא בעוד איברים יש שתיים. אלא שבידיים היד השמאלית היא כהה, ואיפה שאתה חלש שם הקב"ה רוצה אותך, אפילו שאתה חושב שאתה חלש, תתחזק כי הוא איתך בכל מצב. עם ה' חזק ונתחזק.

הכנה לחג השבועות

פירשו מושלי המשלים, לאחד שהיה עני ואביון והכין את עצמו לחתונה, והמנהג שבתחנה מוכן ב' כוסות של זהב, ואחד ריק כדי שיכניסו שם האורחים כסף וזהב לחתן וכלה, והיות והוא היה עני ביקש מעשיר להלוות לו כוס אחד של זהב, היות ויש לו רק כוס אחד, הציע לו העשיר שאם יש לו כוס אחד שיקח מראה (שפיגעל) וישים זאת ליד הכוס ויראה כאילו יש שני כוסות זהב, אמר לו החתן, תודה על העצה, אבל הכוס שיש לי הוא המראה... ולכן אני צריך כוס ממך מלא זהב. וכן בנידון דידן אנו באים להנ, ואם לא נתכונן כראוי עם מה נגיע, רק עם מראה לא יהיה לנו כלום, אנו צריכים להתמלאות קצת.

הכנה מתוך המומנות

מנהג אנשים שכשמכניסם קפה הוא רותח מאוד, אבל לאחמ"כ כשרוצים לשתות, מחכים שיתקרר קצת, ומה הפשט בזה, אלא ההסבר הוא כי כהכנה בוודאי צריך להיות חם, ואפילו שאחר כך ירד החום אחרת לא יהיה מעמו ערב לחיך, וכן

על ושאחג שבועות

דברי חזקוני וסיפורים נפלאים מהג"צ המשפיע רבי אלמלך בידרמן שליט"א

הוא כהכנה לחג שצריך ללך בהמימות בכל הכה, ואיו ואביו אם בהתהלה הכל בקרירות, כי אז אף פעם לא נזכה להתחמם באורה של תורה. אם כן ההכנה הראויה ביותר היא התורה עצמה, ופי' עפ"י משיב בשפת אמת ולכא"כ בפסח אנו יודעים שלא אוכלים מצות קודם הפסח כדי שנאכל את הכוית הראשון לתיאבון, ולכן אולי שלא נלמד כל הלילה לפני מתן תורה, ומפרש כי בתורה זה הפוך, כי אם לא לומדים לא מקבלים תיאבון.

גודל השקת התורה של יהודי פשוט

בימים הראשונים עד שנת תש"י החנויות היו סגורות מחודש סיון, כי חזרו לתורה, כהכנה לתורה. הר"ק רבי יהושע מבעלזא זי"ע היה מספר בהתלהבות רבה, את הסיפור דלהלן המראה מה גדול הוא חשק התורה באמת אף אצל יהודי פשוט. בהתעוררות רבה היו באי בתי המדרשות בגאליציא יושבין ועוסקין בתורה ובהתמדה רבה לאין ערוך בכל השנה, ובפרט בשלושת ימי הגבלה שהיו מכינים את עצמם ליום המיועד יום קבלת התורה.

באחד מימים גדולים ונשגבים אלה נכנס יהודי פשוט לאחד מבתי הכנסת בהם שררה התרגשות רבה, מיד בהיכנסו בראותו את גודל הדביקות וההתפעלות בעת הלימוד שמילאו את חלל בית המדרש, החל אף הוא לכסוף ולהשתוקק להצטרף אל הלומדים, ברם נפשו מרה עליו, מימיו לא טעם טעם של תורה והאיך יוכל עתה להסב בין הלומדים האלה. במר נפשו ניגש אל הארון הקודש ושפך לבו לפני אביו שבשמים מדוע לא יזכה אף הוא לאורה של תורה. כך התקרב אל השלחן ופתח גמרא אחת שנודמן לו והתחיל ללמוד בו. "ראו גם ראו", מים הר"ק מבעלזא זי"ע את סיפורו, "כמה גדול כה של התמדת חשק התורה, שכעת מונח אצלי ספר שהיבר היהודי הלז".

הענין שתולים אילני סרק

בהה שבועות בבתי הכנסת

בדרשות חתם סופר (דף רפח) איתא: "אוכלים חלב. שאיך נעשה החלב, ראשית מוציאים את החלב מן הפרה וזהו אוכל מותר הפסולת, ואח"כ עוברים לשלב החלב לבד, כי יש שומן שזהו חמאה, ואח"כ הריצי גבינות, (וזהו בינינית) ואח"כ מי חלב, ואם אחת אינו בורר את החלב וזוהי מעורב זהו טוב לאדם ולבהמה, וכמו"כ בני ישראל נלקחו מהפרה - בין הגויים, ואם נקה השומן שהם הצדיקים,

והריצים אלו הבינונים, ואח"כ רק את האחרונים, לא זה רצון ד', אלא רצונו ית' שישארו מעורב אחד בשני ואז זה טוב, כי התורה נתונה לנו להורות לדורות כי אין מעצור, ואם כי קמן אתה בעיניך, ראש שבטי ישראל אתה, שבידך לתקן עולמות עליונים ותחתונים, וראי ממעמד הנבחר "דמשום כן ניתנה התורה כמעמד הנבחר והנפלא הזה בתחלת צאתנו מעבודת מצרים, ולא היינו כדאים לזה להורות כי אין מעצור ולא יתייאש אדם מחלקו בתורה אפילו אם יהיה בשל המדרגה מכל מקום כמוהו כמו הגדול שבגדולים".

וזוהי הענין שתולים אילני סרק בבית הכנסת, כדי להראות שאפילו הוא סרק, אבל אם הוא הולך ללמוד הוא כמו גדול שבגדולים. ולא יתייאש מחלקו בתורה, וזהו בחר בנו מכל העמים, ואח"כ נתן לנו לכולם בשוה.

וזוהי החלב, - כולם שוים ואין שום אהוזה יתירה לת"ח יותר מעם הארץ. וזהו ג"כ 'על מה אבדה הארץ על עזובם את תורת ישר אשר נתתי לפניכם', למה נאבדה עמי הארצות, אמרתי שכולם שוים, ולמה נאבדו על עזובם את תורת שנתתי אין בחירה, כי בחירה הוא רק בין גוי ליהודי אבל אח"כ אין בחירה רק נתינת.

*

הציו לד' והציו לכם, וזהו עבודה לחלק את מהו לד' ומחו לכם.

*

אי לא האי יומא כמה יוסף איכא בשוקא, פירש השפת אמת דהאי יומא קאי על כל שנה ושנה, וגם השנה הזאת תשע"ד צריכים לידע שמתחדש חלקי התורה, והכוונה היא אליך, ולכן תתכונן והתקן עצמך מחדש כי הכל נעשה מחדש, וההתחדשות וההכנה תלוי לפי הכנת כל אחד ואחד, ולכן חייבים להתכונן.

*

מעשה בזקני חק' מרן הרמ"מ מלעלוב זיע"א היה אצל הרב ממאקאווא ואז שאלו, מאקווא רב האם ראיתם פעם את הרב משינאווא, וכך שאלו כמה פעמים וכשענה לו שלא ראה, אמר לו זקח"ק גם אני לא ראיתי אבל שמעתי שאמר הייליגע ווארמ' על נשא את ראש בני גרשוני תרים את הראש של אלו - בני גרשוני שמרגישים גרושים ומורחקים, שידעו שגם הם' למשפחותם לבית אבותם' גם הם נחשבים אצלו ית' ביותר ובוודאי הזמן לכך הוא עתה קודם החג.

*

וכמש"כ החזקוני' (מגדולי הראשונים) בהקדמה לפירושו על התורה, "בנפשי שנבעתי אני חזקה כי בחלומי שמעתי קול אלקים מדבר עשרת הדברות בנועם קול דממה דקה לארץ ולדרים כי בכל שנה ושנה נתעורר בעצרת הבחינה שהיה כמת' שהיו רואים את הקולות".

הילולא דצדיקא

- ב' סיון - רבי ישראל ב"ר ברוך הגר ב' אהבת ישראל מויו"ני (תריצ"ו)
ג' סיון - רבי חיים אלעזר ב"ר צבי שפירא ממזנקאטש ב' מנחת אלעזר (תריצ"ו)
ד' סיון - רבי יעקב שמשון ב"ר יצחק ממשינאווא (תקס"א)
ה' סיון - נעקה"ש רבי ישראל צבי ב"ר יהוסף מקוסין ב' אור מלא (תשי"ד)
ו' סיון - רבי מנשה יהושע פארוזה מו"ק דק"ק מודינא ב"ר יהודב מצלחה (תקכ"ז)
ז' סיון - רבי ישעי' נפתלי מדינב ב"ר דוד - הנותן אמרי שפר (תרמ"ה)
ח' סיון - נעקה"ש האחים חק' רבי חיים ורבי יהושע ב"ר יצחק הלוי רייצ'ס מלבוב ה"ד (תמ"ח)
ט' סיון - רבי זאב וולף ב' אור המאיר מו"סימיר (תקנ"ו)
י' סיון - רבי גרשוני ב"ר יהודה אשכנזי
יא' סיון - רבי קולומאי ב' עבודת הגרשוני (תרכ"ג)
יב' סיון - חג השבועות - דוד המלך בן ישי ונצבת בת עדאל ע"ה נעים זמירות ישראל (ב' תתקכ"ה)

- מזן אור שבועת הימים רבש ישראל ב"ר אליעזר, הבעש"ט זיע"א ממעזיבו' מיסד החסידות (ה' תק"ט)
רבי אברהם שלום מסטרופקוב ב"ר יחזקאל שרגא משינאווא (ת"ש)
נעקה"ש רבי יהודה סג"ל ב' אמרי יהודה מסקלחיד הו"ד (תש"ד)
רבי אברהם מרדכי ב"ר יהודה אריה לייב אלטר מנור ב' אמרי אמת (תש"ח)
נעקה"ש גר הצדק אברהם בן אברהם פוטוצקי הו"ד מוילנא (תק"ט)
רבי זעליג ראובן ב"ר צבי בעניס ב' לפלגות ראובן גאב"י ירושלים (תשי"א)
רבי יששכר דב ב"ר מנחם אהרן ב' ליקוטי הערות על שו"ת הת"ס (תשמ"ח)
רבי ישראל ב"ר שמואל משקלוב ב' פאת השולחן (תקצ"ט)
רבי יצחק אייזיק ב"ר יששכר בעריש מו"ציצוב (תרי"ג)
רבי יעקב חיים ב"ר יצחק ברוך סופר ב' קו החיים (תריצ"ט)
רבי משה מרוזוואדוב ב"ר אלעזר מו"יקוב (תרינ"ד)
רבי יצחק יעקב ווייס ב"ר יוסף יהודה ב' מנחת יצחק וגאב"ד העדה ב-ם (תשמ"ט)
רבי חיים ישראל מפילוב ב"ר דוד מקוצק (תריס"ה)
רבי אברהם ב"ר נח ויינברג מסלונים - י"ם (תשמ"א)
רבי שרגא יאיר מבייאלאבז'יג ב' ארון עדות ב"ר נתן דוד משידלובצה (תריע"ב)
רבי יצחק אייזיק ב"ר יוסף מאזי ב' חקל יצחק מספינקא הו"ד (תש"ד)
רבי יעקב מוצפי ראב"ד העדה ההודית הספרדית בירושלים (תשמ"ג)

בפרשתן נשא את ראש בני גרשון גם הם למשפחותם לבית אבותם.

ידוע מה שאמר מרן רביה"ק אדמו"ר הרמ"מ זיע"א בשם הרה"ק הדברי יחזקאל משינעווא זי"ע, "נשא" תנשא ותרומם, "את ראש" היינו האנשים החשובים, "בני" אלו שבאים מכוח יחוס, בנים ונכדים "גרשון" תגרש אותם, "גם הם" גם בעצמם הם חשובים "למשפחותם לבית אבותם, אז אפשר לצרף, את ה"למשפחותם" "ואת בית אבותם" כי זכות אבותם מסייעתם.

זהו נשא את ראש בני גרשון, ד'נשא' הוא לשון הרמה והגבהה שייגביה וידים את ראש הבנים המגורשים, והטעם י"ל שהוא דווקא בשב"ק זו שאחר שבועות כי ידוע מה שאמר צדיקים שבת נאחץ שבועות, וענין זה אמרוהו דווקא בשבועות, כי בכל רגל היו העולי רגלים נשארים בירושלים, כי בשבת שבתוך הרגל, כשהיו מחליפין הלחם הפנים שעל השולחן, היו מוציאים הלחם ומראין לעולי רגלים, ואומרים ראו חיבתכם ללפני המקום, כי הלחם ה' חם ביום הלקחו כביום אפייתו שהי' מוציא עדיין הבל, כמו תיכף אחר האפי', ובשבועות אין שבת בתוך המועד, והיו ממתנינן לשבת שאחר היו"ט.

והנה ידוע המובא בספה"ק בית אהרן (פסח), והשיאנו ותטעינו ה"א, שה' הוא אלוקינו ע"פ שאמר הרה"ק הרבי ה' ברוך ממעיובוז זי"ע, ועל הכל ה"א, שאחר שאנחנו מודים להשי"ת על כל הענינים הנזכרים, ויותר מן הכל על זה שאתה ה' אלוקינו אנחנו מודים לך,

וכמש"כ בספה"ק מי השילוח, כי בחג השבועות מוטענים אנו עם כל ההשפעות והארות וכוחות לעבודת השי"ת, ובמשך השנה, הוא יוצא מן הכח אל הפועל.

ומכאן לענין הענווה שגם כן נלמד מפסוקי פרשתן, דידוע כי רבותינו הק' היו היו מרבים לאמור הא דאיתא בשם הרה"ק ר' מאיר'ל מפרימשלאן זי"ע, עה"פ כף אחת עשרה זהב, שאמר, כף אחת - היינו ע"י איין בייג - כיפוף אחד, אזי - עשרה זהב, עשרה - היינו יו"ד, ורומז לאיש יהודי, זהב - פי' נעשה גאלדענער איד - יהודי יקר כזהב, שע"י הכנעה אחת מדבעי נעשה איש ישראל יקר שבערמין.

וכן אמר בקדשו רביה"ק מרן הרמ"מ מלעלוב

שבת נאך שבועות

במשנת רבוה"ק מלעלוב זיע"א

זיע"א כף אחת עשרה זהב וכו' שנרמז דווקא ענין הענווה בזהב, שזהב הוא בחינת דין, כי המשפיל עצמו ומגיע לבחינת אין, אפשר לנהוג בו במדת הדין, כי שורש הדין הוא רחמים, וכשמגיע לבחינת ביטול, אז אפי' ע"י מידת הדין זוכה, וז"ש כף אחת ע"י שמכניע ומשפיל עצמו ומגיע לשורש הדין אפשר לדונו גם על מידת הדין, כי שם הכל רחמים.

וכן פירש עה"פ שלח לך אנשים ויתרו את ארץ כנען וגו' (במדבר יג ב), אדמו"ר הרב הקדוש מרן אלעזר מנדל מלעלוב זיע"א שארץ ישראל נקראת ארץ כנען על שם ההכנעה, רק השפל בעיניו והעניו מתאים לארץ זו. (ליקוטי דברי דוד).

וכן עה"פ טובה הארץ מאד מאד (במדבר יד ז), הרה"ק מרן רבינו ר' משה'ל מלעלוב זיע"א הסביר ליהודי אחד שארץ ישראל לא נשאה חן בעיניו, בתורה נאמר טובה הארץ מאד מאד ובפרקי אבות נאמר מאד מאד הוי שפל רוח, מי שזוכה למאד מאד שבאבות היינו שפל רוח זוכה למאד מאד שבתורה ורואה בשבח הארץ. (פרי קודש הלולים)

הרבי ר' אלעזר מנדל זיע"א הנ"ל הוא היה אומר: בהיכל המלך מסתופפים שרי המלוכה ומפקדים מבלי שיעוררו תשומת לב והתחשבות, וכך הדבר בארץ ישראל, מסתובבים צדיקים עליונים מבלי שיתאספו מסביבם קהל מעריצים והמונים מכבדים, כי על כן היכל המלך הוא.

ועוד אמר: הגפנים בחו"ל עומדים נהדרים בקומתם גבוהים ומטופלים בפארוותם וינים תפל וקהה, הגפנים שבא"י מוטלים פרא על פני האדמה מעופרים בעפר ואבק וינים מתוק מדבש. (ליקוטי דברי דוד בשם מרן הרמ"מ זי"ע) וכן עה"פ וישב יעקב בארץ מגורי אביו בארץ כנען. אמר רבינו הק' מגורי דא יראה, כנען דא הכנעה, ואחרי זה, אלה תולדות יעקב, יוסף, דא תקון מדת היסוד, במד"ר אשרי הגבר אשר שם די מבטחו, זה יוסף, וקשה דא"כ למה בקש כלל מהשר המשקים שיוכרהו, וי"ל דמונת יוסף בזה היתה שלא יהא בפתרון החלום שפתר לו בחינם מחשש איסור של בל תחנם, ולזה אמר

יוסף כי אם זכרתני אתך, היינו שזאת בנפשי הוא שתזכרני והיינו משום שיהא נחשב לתשלום שכר ולא יהא עליו חשש בל תחנם. הענוה ניכרת באדם בשישה דברים: הראשון בחזק כעסו של אדם. כגון שביזהו אדם מאד בדברים או במעשה, ויש לו להינקם ממנו, ומושל ברוחו, ומוהל לו בעבוד הבורא, ברוך הוא, זה סימן הענוה.

השני כשיבא הפסד גדול, או שימותו בניו וקרוביו, ומצדיק דין הבורא, ברוך הוא עליו ומקבל מאהבה,

השלישי אם ישמע שהעולם משבחים אותו על חכמתו ועל מעשיו הטובים, לא ישמח בלבו על זה, אלא יחשוב שמעשיו כטיפה בים. וכל שכן אם יאמרו עליו מעשים טובים שלא עשה, שלא ישמח, אלא יצטער בלבו על שיצא לו שם בדבר שאין בו. ואם אחד סיפר עליו מעשים רעים, אם אמת הדבר - לא יחפש לעוות האמת לנקות עצמו,

הרביעי אם הבורא, ברוך הוא, מייטיב לו בעושר ובבנים, ונותן לו חכמה יתירה ותבונה וכבוד, ויוסף ענוה ושפלות לפני הבורא, ברוך הוא, ויכבד בני אדם, וייטיב להם יותר מבתחילה.

החמישי כשמוכיח את עצמו במה שעשה רעה לאדם במעשים או בדברים, ואינו צריך לאותו אדם לשום דבר, ואינו מקוה לקבל טובה ממנו, וילך מעצמו בלתי הפצרת אחרים ומבקש ממנו מחילה, ומכניע עצמו מלפניו, ומתקן את שעייות ומדבר לו תחנונים. גם זה סימן לענוה.

הששי שינהג בענוה בדברים רכים, כמו שנאמר (משלי טו א): "מענה רך ישיב חמה", ובקול נמוך, כי זה מדבר השפלות, כמו שנאמר (ישעיה כט ד): "ושפלת מארץ תדברי ומעפר תשא אמרתך". ולא יתעסק בנוי המלבושים והתכשיטים, כמו שנאמר (איוב כב כט): "ושח עינים יושיע". ולא יתעסק בתענוגים, כענין שנאמר (משלי יג כה): "צדיק אוכל לשובע נפשו". כל אלו הם סימני הענוה.

ויה"ד שנוכח לנהוג בדרגות אלו ולהיות תמיד בענווה ושפלות רוח, כי לאחר (נאהך) שבועות זה הזמן המסוגל לזה, הוא שב"ק, כי בשב"ק מתגלה זה הענין, שהוא אות ביני ובין בני ישראל, ללא שום הבדל, ועל כך בואו שערינו בתודה חצרותינו בתהלה הודו לו ברכו שמו כי טוב ה' לעולם חסדו, וישפיע עלינו כט"ס, שפע ברכה והצלחה, ואך טוב לישראל לעולם, אמן.

אלה יעמדו על הברכה אשר נדבם לבם לנדב להוצאות העלון לזיכוי הרבים

נודב לעילוי נשמת
האשה החשובה מרת נחמה אייזנבאך ע"ה
בת הר"ר מרדכי ז"ל
נפטרה ה' סיון תשס"ט
תנצב"ה
הונצח ע"י בעלה ש"יבלחט"א
ידידינו הדגול הרה"ח רבי שמעון אייזנבאך שליט"א
נכד מרן רבוה"ק מלעלוב זיע"א

ברכת מזל טוב
לקדם הוד מעלת ידידינו המפואר, אוצר כלי חמדה, הרה"צ רבי שלום לייפער שליט"א חדב"ג ב"ק מרן רבינו אדמו"ר שליט"א לרגל שמחת הולדת הבת במו"ט.
יהי רצון שיוכח לרוות נחת ממנה ויזכה לגדלה ולחנכה לתורה ולבע"ת לחופה ולמעשים טובים.

נודב לכבוד ועילוי נשמת
אור שבעת ימים מרן רבינו הנצל שם טוב הק' זיע"א לרגל יומא דהילולא תג השבועות הבע"ט
זכותו הק' יגן עלינו ועכ"א
ולפניא האשה החשובה
מרת אלטע עטיל בת בלימא גיטל לפני' ש' ואריכות ימים ושנים טובות אכ"ד

לעילוי נשמת
יחזקאל מאיר ע"ה בן הר"ר צבי ארי' נ"י נלב"ע ו' סיון יום א' דהג השבועות תשנ"ג תהא נשמתו צדורה בצדור החיים.
הונצח ע"י אביו ש"יבלחט"א, ידידינו הנגיד הנכבד והנעלה, רודף צדקה וחסד בלונ"ג.
הנה"ח ר' צבי ארי' פרידמאן הי"ו - פלעטבוש

לכל קוראינו יקרים ולכל בית ישראל
ברכת א פרייליכע יו"ט קודש שבועות עלינו ועל כל ישראל אמן.